

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNICA

LETO VII

ŠTEVILKA 53

JULIJ 1979

SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS — SPREJET AKCIJSKI PROGRAM

V akcijo odgovorno, dosledno in učinkovito

Akcijska usmerjenost

Sekretar komiteja Jože Perpar: »Akcijski program zavezuje vse komuniste za dogovorno, dosledno in učinkovito uresničevanje sprejetih nalog.«

bi bilo, če bi imeli trdne in jasne programe razvoja na vseh področjih. Zato je aktivnost na tem področju naša prva in najpomembnejša naloga.

Verjetno tudi niso dovolj izpostavljena nekatera idejnopolična vprašanja na posameznih področjih družbenih dejavnosti. Tudi tu nas čakajo še izredno zapletene in zato zahtevne naloge. Nekatere od njih bomo morali kar najhitreje rešiti, sicer nam bodo odprti problemi povzročali težave ter politične in druge posledice.

Nekatere osnovne organizacije tudi pripominjajo, da bi moral biti akcijski program bolj konkreten, s konkretnimi nosilci nalog in roki, pa tudi z opredeljeno odgovornostjo in sankcijami za neuresničevanje oziroma neizpolnjevanje dogovorjenih nalog. Točno je, da je za načrtno delo in učinkovitost potrebno vedeti, kdo in do kdaj mora opraviti naloge in zaostri odgovornost tudi z ustreznimi sankcioniranjem.

Kar zadeva nosilce in roke bodo natančno opredeljeni z operativnim načrtom za realizacijo vseh nalog iz akcijskega programa, kot je to predvideno v zaključku akcijskega programa. To bo program dela komiteja in drugih organov občinske konference ZKS, ki pa bo moral biti usklajen tudi z vsemi programi dela DPO, IS, skupščine občine in SIS. To pa je prav gotovo zahteva dodatne organizacijske in druge priprave ter usklajevanja. Zlasti še, ker je bilo novo vodstvo SZDL v občini ustanovljeno šele pred nedavnim in ker je potrebno vse koordinacijske odbore in svete pri OK SZDL v celoti kadrovsko obnoviti, da bodo lahko učinkovito delovali pri uresničevanju tudi akcijskega programa zveze komunistov.

Prav sedaj, ko potekajo priprave na nov srednjeročni načrt, je potrebna naša prisotnost in aktivnost. Če vrste težav in problemov v sedanjem srednjeročnem obdobju ne

Kar pa zadeva odgovornost za neizpolnitev nalog, najbrž ni potrebno posebej poudarjati. In tudi sankcije so znane. Morali bomo dosledno opravljati nadzor nad uresničevanjem nalog in dosledno pozivati na odgovornost ter ukrepati zoper vse, ki jih ne bodo uresničevali.

Ko v nekaterih OO soglašajo z zastavljenim akcijskim programom, hkrati izražajo tudi dvom, če se bo tudi izvajal. Toda dvomiti v uspeh je lahko nevarno in vzbuja nelagoden občutek, pa tudi lastnost komunistov to ne bi smela biti. Seveda je tudi dvom posledica nezaupanja, ki je še nedavno bilo v vrhniški partijski organizaciji.

V nadaljevanju pa je opozoril na nekatere naloge iz akcijskega programa, na značaj predloženih sprememb in dopolnitev pa tudi na razloge, zaradi katerih komite ni sprejel nekaterih predlogov. Na koncu pa je poudaril, da se z akcijskim programom opredeljujejo vse naloge na celotni fronti, ki mora delovati sinhronizirano in vztrajno, da pa z operativnimi načrti opredeljujemo prednostne naloge. To pa so naloge na področjih, kjer bistveno zaostajamo; to pa ovira tudi hitrejša napredovanje na ostalih področjih.

Vsa omahovanja se bodo torej morala podrediti doslednim spoštovanjem načel demokratičnega centralizma, ker moramo doseči celovito akcijsko enotnost. Vsi moramo akcijski program vzeti za svoj in vsaka naloga mora dobiti svoje mesto tudi zunaj zveze komunistov. Vzponredno z realizacijo akcijskega programa mora dozorevati spoznanje, da se morajo vsi komunisti celovito angažirati v delovanju znotraj samoupravnih organov in delegacij ter drugih družbenopolitičnih organizacij.

S sprejemom ocene in sklepov glede uresničevanja nalog Zveze komunistov v občini Vrhnica je občinska konferenca ZKS Vrhnica na seji 1. marca 1979 letos zavezala vse komuniste za odločnejše in učinkovitejše uresničevanje stališč in sklepov Zveze komunistov in za odpravo vseh slabosti v delu.

V skladu s tem in na osnovi teh nalog je občinska konferenca ZKS Vrhnica na svoji 7. seji 27. junija po predhodni ustvarjalni obravnavi v vseh osnovnih organizacijah ZK sprejela AKCIJSKI PROGRAM delovanja Zveze komunistov. Tako je celotna problematika oblikovana v sedmih poglavjih, ki zaokrožajo naloge zveze komunistov in ki bodo morale biti v naslednjem obdobju neprestano predmet ocenjevanj in na njih se bo odvijala vsa politična aktivnost. Te so:

- uresničevanje nalog pri uveljavljanju samoupravnih družbenoeconomičnih odnosov, pri krepitvi položaja delavca v družbeni reprodukciji, izvajanju sprejetih usmeritev in planov razvoja ter učinkovitejšega gospodarjenja;

- naloge na področju komunalnega gospodarstva in razvoja krajevnih skupnosti;

- uveljavljanje samoupravnih družbenoeconomičnih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu;

- naloge pri nadaljnjem razvoju političnega sistema;

- naloge na področju SLO in DS;

- naloge pri nadaljnjem vsebinskem, organizacijskem in kadrovskem utrjevanju in dogovarjanju Zveze komunistov in njene vloge v sistemu socialistične samoupravne demokracije.

Občinska konferenca, komite in drugi organi občinske konference bodo s podrobnejšimi programi svojega dela natančneje določili naloge na posameznih področjih družbenopolitične aktivnosti v občini. V ta namen se bodo vključevale tudi naloge, ki jih bodo za uresničevanje sklepov 8. kongresa ZKS in 11. kongresa ZKJ podrobneje opredeljevali tudi organi ZKJ in ZKS.

Komite občinske konference bo skupaj z ostalimi organi konference letos v septembru predložil konferenci podrobnejši operativni načrt realizacije nalog iz akcijskega programa in glede na politično aktualnost v občini tudi vrstni red obravnavanja idejnih vprašanj na sejah občinske konference ZKS Vrhnica. Dogovorili so se tudi, da bo občinska konferenca ZKS sproti na svojih sejah preverjala uresničevanje posameznih nalog iz tega akcijskega programa in iz operativnega načrta, vsake tri mesece pa celovito ocenila uresničevanje nalog zveze komunistov v občini.

Eden od pomembnejših dogovorov konference je bil sklep, da se v krajevni skupnosti Vrhnica ustanovi svet zveze komunistov. Na področju te krajevne skupnosti namreč delujejo štiri osnovne organizacije ZK. Poleg tega pa živi tu tudi večje število članov zveze komunistov, ki so po statutu in statutarnem sklepu dolžni organizirano delovati v vseh aktivnostih na območju KS, čeprav so vključeni v OO ZK, kjer so zaposleni. To je narekovalo osnovnim organizacijam ZK v KS Vrhnica, da so si v svojih programih zastavile nalogo: dati pobudo za ustanovitev tega sveta.

Sprejeli so tudi sklep o ustanovitvi osnovnih organizacij ZK v Poslovni enoti »Jelka« Vrhnica, ki je v sestavi TOZD Gosad — Droga Portorož in v Vzgojnovarstvenem zavodu Vrhnica.

Planiramo!

Za nami je tri leta in pol izkušenj pri gradnji sistema samoupravnega družbenega planiranja. Čeprav se doseženi rezultati medsebojno precej razlikujejo, če jih gledamo z vidika nosilcev planiranja in časa, v katerem se uveljavlja nov sistem planiranja, pa je — v celoti vzeto — napredek ohrabrujoč. Zlasti še, če ga ocenjujemo z vidika objektivnih možnosti in često skromnih pogojev, s katerimi smo razpolagali. Plan namreč postaja vse bolj nepogrešljivo orodje za obvladovanje procesa reprodukcije v rokah delavcev in tako vse bolj pomeni njihovo dejansko potrebo za uveljavljanje svojih interesov.

Hkrati pa manj zadovoljuje doseženo v primerjavi s tem, kar je zapisano zlasti v zakonu o temeljih sistema družbenega planiranja (Ur. list SFRJ, št. 6-76) in v zakonu o združenem delu. Med temeljnimi problemi uresničevanja sistema samoupravnega družbenega planiranja velja omeniti nedostopno družbeno organiziranost in prepočasno zagotavljanje drugih predpogojev, ki so potrebni za to, da bi družbeno planiranje bolj temeljilo na odločitvah delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in občanov v krajevnih skupnostih ter da bi plani bolj temeljili na poprej sprejetih samoupravnih sporazumih in dogovorih o temeljnih planov.

Ker je pred nami v naslednjih mesecih in letih intenzivna aktivnost na področju samoupravnega družbenega planiranja v zvezi s pripravo srednjeročnih planov za obdobje 1981-1985, dolgoročnih planov in planov obrambnih priprav, prostorskih planov in izvajanje tekočih srednjeročnih planov, želimo opozoriti na naloge in aktivnosti ter pokazati na osnovne faze za usklajeno akcijo pri pripravi in sprejemu vseh dokumentov s področja planiranja.

Te faze so:

- pripravljalna programska organizacijska faza

- zakon o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije

- analize razvojnih možnosti

- smernice za pripravo planov

- elementi za sklepanje SS in dogovorov o temeljnih planov

- dogovori o temeljnih planov — prostorskih.

To je le najosnovnejši pregled in tu ne moremo opisati vseh natančno oblikovanih določil v republiškem zakonu in občinskem odloku, zlasti ne obdelave teh zakonov v samoupravnih aktih in statutih, ki urejajo dejavnost planiranja v OZD, SIS in KS.

Povedati pa bi še veljalo, da je sprejemanje dolgoročnega plana obvezno v tistih OZD in skupnostih, ki so določene v odloku Republiške skupščine. To so organizacije združenega dela, katerih dejavnost je vezana na pomembnejše koriščenje energije ter naravnih virov in pogojev; organizacije združenega dela, katerih razvoj pomembnejše posega v prostor; organizacije združenega dela, ki predstavljajo širše oblike združenega dela in sredstev ter poslovne skupnosti; vse tiste samoupravne organizacije in SIS, ki so ustanovljene v zvezi z opravljanjem dejavnosti posebnega družbenega pomena in seveda občine.

Težišče dela pa je na pripravi smernic in sprejemanju smernic za srednjeročne plane temeljnih organizacij in krajevnih skupnosti in ker mora v teh smernicah priti do izraza stvarni interes delavcev v teh organizacijah oziroma občanov v krajevnih skupnostih, je izredno pomembno soočanje ožjih interesov s širšimi pogoji in možnostmi, zlasti v okviru poslovnih in dohodkovnih povezav. To pa še posebej zahteva, da temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti razpolagajo z ustreznimi informacijami, ki izhajajo iz analiz razvojnih možnosti na posameznih ravneh družbene organiziranosti in da do teh informacij zavzamejo tudi svoj aktivni odnos. Te smernice pa bodo morale v OZD sprejemati delavci z osebnim izjavljanjem na način, ki ga določa statut temeljne organizacije in v KS na zborih občanov oziroma na način, ki je določen s statutom v septembru letos.

Vidimo torej, da je le še malo časa za pripravo smernic in bodo morali pristojni, tam, kjer se še niso lotili dela, krepko pohiteti, da nadomestijo zamujeno in pravočasno pripravijo te dokumente.

Praznik tankistov

V prazničnem vzdušju je Vrhnica 14. in 15. junija sprejela številne borce, ki so prihajali na dvodnevno srečanje ob 35-letnici ustanovitve in delovanja 1. tankovske brigade. Prišli so iz mnogih krajev Jugoslavije in iz zamejstva.

To so bili tankisti, borci 1. tankovske brigade, ki je bila ustanovljena 16. julija 1944 leta v partizanskem taborišču Gravina v južni Italiji — štela je več kot 2000 mož — in je prispevala levji delež pri sklepnih operacijah za preboj fronte na stari jugoslovansko-italijanski meji. To so tisti borci, ki imajo večke zasuge za hiter vdor v Trst in prodor do Soče in čez Vrhič na Koroško, kamor so prišli še pred zahodnimi zavezniki.

Ob tej priliki je bila v mali dvorani Cankarjeva doma otvoritev razstave fotografij o prehojeni poti brigade, ki jo je pripravila Milica Trepše, direktorica porajinskega arhiva iz Kopra in zastavnik

Milorad Borčić iz Vrhnice. Številni borci in gostje pa so se zbrali v Cankarjevem domu na slavnostni akademiji na kateri je govoril dr. France Hočevar.

Višek je praznovanje doseglo drugi dan dopoldne na slavnostnem zboru borcev, starešin in vojakov v kasarni Ivana Cankarja, kjer je govoril general Rado Klanjšček, v imenu družbenopolitičnih organizacij in SO Vrhnica pa je prisotne pozdravil sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Jože Perpar.

Borci so položili venec na spomenik padlim borcem 1. tankovske brigade in si ogledali spominsko sobo v kasarni Ivana Cankarja in tehnični muzej v Bistri.

Omeniti velja, da je ob tej priliki izšel ponatis štirih številčk biltena Jeklena pest, ki je izhajal med narodno osvobodilno borbo in so ga prejeli vsi borci udeleženci tega srečanja.

Preizkus znanja

Kakor vsako leto, smo tudi letos v mesecu juniju opravili preizkus znanja obveznikov ZRVS; to so oficirji do starosti 55 let in mlajši oficirji do 50 let starosti, ki morajo po programu obvezno vsako leto opraviti preizkus znanja. Letos je bil preizkus sestavljen iz dveh nalog: iz testov za splošno izobraževanje in taktičnih nalog. Ugotavljamo, da so rezervni oficirji v splošno izobraževalnem delu dosegli boljši uspeh kot v prejšnjih letih. S taktično nalogo pa je bilo malo težje. Tisti, ki so se resno lotili dela in so se dobro pripravili, za to nalogo zaslužijo priznanje.

Tako smo se tudi rezervni oficirji vključili v akcijo »Nič nas ne sme presenetiti«, vendar opažamo, da se nekateri posamezniki premalo zavedajo svojih dolžnosti tako do organizacije ZRVS kot do akcije NNNP. Že sama udeležba ni bila zadovoljiva, zato bomo morali v jeseni ponoviti preizkus znanja za vse tiste, ki še niso opravili te dolžnosti. V začetku leta smo sprejeli okvirni program dela ZRVS, ki se ga moramo držati. V tem programu pa je ena od nalog tudi izobraževanje in bomo vztrajali, da to dolžnost vsi opravijo.

Istočasno pa opozarjamo vse, ki nalog še niso oddali, naj to store čimprej, da jih ne bo treba še enkrat prositi. Lahko rečemo, da je tistih, ki redno izpolnjujejo naloge in se zavedajo svojih dolžnosti, več.

Skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij smo 21. junija obiskali našo enoto teritorialne obrambe, ki je bila na urjenju na Blokah. Tu smo si ogledali njihovo urjenje in bili smo presenečeni nad dobrim delom in organiziranostjo. Videli smo, kako naši rezervni oficirji vestno in strokovno vzgajajo svoje podrejene in tako izvajajo moto akcije »Nič nas ne sme presenetiti«. Še bolj pa smo bili zadovoljni, ko smo izvedeli, da je naša enota TO ena najboljših na teh vajah. Prisostvovali smo tudi streljanju in uživali v njihovih strelskih sposobnostih in spretnostih. KRANJC FRAC

Smo vsi. Še zadnje preverjanje in nato odhod.

Tudi šal in smeja ni manjkalo. Za vedro razpoloženje je poskrbel Košir Ciril-Kavc in ena od mnogih njegovih domisljic na vajah je bila tudi na urjenju voda v napadu.

Vsi vojaki in starešine zavzeto izpolnjujejo zadane naloge. Preskakovanje ovir in preprek je milmo, enota je krenila v napad. Vsi v en glas: »Juriliš«. Sliši se strašno streljanje napadalcev in branilcev. Mitraljezcu Kavcu zmanjka municije: »Tovariši! Daj mi municijo,« pravi Kavc komandirju voda. »Jo imam? Jo nimam? Nimam! Kar na ves glas kriči pa... p... p... pa in sovražnik bo mislil, da streljaš z mitraljezom.« Juril se nadaljuje, Kavcov »novi mitraljez« ima več zastojev in komandir voda mu reče: »Kavc! Hitreje s svojim streljanjem pa... p... p...!«

Kavc pa se zaustavi in reče: »Ja kako! Če bom hitreje streljal se bo cev segrela in jo bom moral menjati.«

Naši teritorijalci na vajah

»V sistemu socialističnega samoupravljanja je obramba nedeljiva funkcija delovnega človeka in občana. Človek, ki je izhodišče in cilj razvoja naše družbe, je torej poglavitni dejavnik obrambe in zaščite. Teritorialnim enotam kot sestavnemu delu oboroženih sil te so sestavljene iz množice delovnih ljudi, ki so sposobni in se pripravljene boriti za ohranitev in razvoj vseh pridobitev socialistične revolucije — je še posebno naloženo, da se stalno usposablja in s tem konkretno prispeva k izurjenosti in bojni moči enot v celoti.« Te misli so bile zapisane v enem od biltenov, ki jih izdajajo pripadniki enot TO na svojem urjenju na Blokah.

To je bila osnovna vsebina tudi naše enote teritorialne obrambe, ki

se je sredi junija urila na poligonih in v vojašnici na Blokah.

Program vaj je bil naporen in od vseh je zahteval maksimalno angažiranje in sodelovanje pri izvajanju nalog na terenu in v vojašnici. Moč in odločnost je bila prisotna

Med odmorom sta Ivan in Dušan pridno čistila svoje orožje.

Vaja dela mojstra in sanitejci se tega tudi zavedajo.

ob vsaki taktični vaji, ob vsaki zadolžitvi, je v biltenu Rafali, ki so ga naši teritorialci izdali na Blokah, nekdo od fantov opisal resnost in zavzetost cele enote.

Ko smo govorili s fanti, so vsi po vrsti zatrjevali, da jim bo ta

vaja še dolgo ostala v spominu. Seveda, saj so poleg osvežitve in pridobitve novega znanja sklenili tudi številna prijateljstva in znanstva, ki so se rodila ob premagovanju skupnih naporov in reševanju nalog. Radi se bodo spominjali tudi veselih trenutkov, ki jih tudi ni manjkalo, saj sta se ob večerih oglasila harmonika in humorist. Našli pa so čas tudi za kulturo. Dobro so pripravili kulturni večer.

Razmere za delo in urejanje so bile, zelo dobre. Naši pripadniki teritorialne obrambe na Blokah so spoznali marsikaj novega s pomočjo vojaških veščin, družbenopolitične in varnostne vzgoje.

Del tistega, kar so »naši fantje« delali v učnem centru, vam skušamo prikazati na fotografijah.

Samo dobro je treba pomeřiti, in zadetek v tarči je odlični.

kurirji in vezisti

Težki in nevarni so bili ti dnevi za borce in za aktiviste, ki so borce skrivali in jih oskrbovali. Kot nalašč so prav v tistem času Italijani in belogardisti iz Verda in Borovnice organizirali pogoste racije v naseljih pod progo, kot bi vedeli, da se tu zadržuje JANOŠEVA skupina. Mogoče je bilo po sredi celo kakšno izdajstvo, gotovo pa je, da so jih sovražniku izdajale sledi, ki so jih italijanske patrle ugotovljale na marostu in ki so dokazovale, da tu nekje deluje skupina partizanov. Ti so se uspeli prebiti preko poplavljenega barja, niso pa še prekoračili železniške proge, zato so si poiskali zavetje v gozdovih nad njo.

Končno je le prišla težko pričakovana odločitev. Prenehalo je snežiti, ceste in poti so bile že dobro pregažene in borci so svoja dotedanja skrivališča lažje neopazno zapustili. JANOŠ je po svoji nečakini GRADIŠNIKOV TONČKI vse skupine obvestil, da določenega večera vsaka zase prekorači progo, da se potem zberejo na že dogovorjeni javki za Ljubljanskim vrhom. Tu so se potem sešli in spet skupaj krenili k brunarici pod Kamni vrh, ki so jo zgradili borci Lukovega bataljona že preteklo jesen.

Velika prostorna baraka iz smrekovih brun bi spravila pod streho celo manjšo partizansko četo. In v skritem kraju je bila postavljena. V najbolj skalovitem in zaraščenem delu gozda, sredi dolnice, na koncu gozdne poti Srednja Stružnica. ŠTALARJEV Janez iz Padeža in RAVNIKARJEV Jože iz Pokojišča, stara partizana in gozdarja, sta jo postavila, njun soborec PAVLIČKOV Jože pa je med delom stražil. Nihče tedaj ni vedel, da se kaj gradi, samo graditelji in vodstvo bataljona. Tudi pravega namena v začetku gradnje te brunarice še niso določili. Tako za vsak slučaj je bilo treba jeseni nekaj pripraviti, za zavetje pozimi in za nastanitev morebitnih ranjencev. Do prihoda JANOŠEVE skupine brunarice ni še nihče uporabljal in sedaj je njegovim borcev postala kar prijeten dom.

Posledice pohoda preko poplavljenega barja so se pri borcih kmalu pokazale in bile so hude. Vsi so bili ozeblji, prehlajeni in premrzli. ŠTALARJEV Janez je bil ves trd od revmatizma, da se je komaj pre-

mikal. Dalj časa je kar poležaval na pogradu v baraki in kot se je sam jezil, ni bil za nobeno rabo. Niso imeli nobenih pravih zdravil, samo čaje iz gozdnih zelišč in par kapljic žganja, k sreči pa drv, kolikor so hoteli, le pripraviti jih je bilo treba, da so kurili in se greti. Ob vsem tem pa še sneg, muke z zakrivanjem sledi, skrb za lastno varnost in hrano, ponjo je bilo treba hoditi v dolino preko proge. Tako je imela skupina tudi za Kamnim vrhom prvih štirinajst dni opravka predvsem sama s seboj, da je preživela. Ostale naloge so morale počakati.

S kurirji TV 17 so bili JANOŠEVI borci stari znanci in prijatelji. Da so si bili oboji tako po naključju kar dobri »sosedje«, je bilo zanje pravo olajšanje. Kurirji so jim prve dni pomagali z mesom, potem so se tudi JANOŠEVI s srnjadjo oskrbovali kar sami. Taborišče pri brunarici za partizane ni bilo več skrivnost tam so se zadrževali in čakali na zvezo tudi nekateri posamezniki, ki so potovali po TV. Kdor je le mogel, če ravno ni bil na kurirski poti. Posebno v popoldanskem času in ob večerih je bilo živahno. Vsak je vedel kaj povedati: o novicah s terena, o bojih in premikih brigade, odreda, o borcih in znancih, ki so se bojevali v teh enotah. Kurirji so s sešede seznanjali tudi z novicami z Vrhneke in z Dolomitov, jih oskrbovali s tekočo partizansko literaturo. Sodelovanje je bilo v vseh ozirih odlično. Pogosto so se pogovarjali tudi o pohodu s Krima, o težavah na barju in o tem, kako so se JANOŠEVI prikrivali v naseljih pod progo. Tega kar niso mogli pozabiti. Vsi so se pridružili, da je tako skrivanje po kozolcih prav pasje, nikjer nisi varen, vedno na preži in v napetosti, kdaj te bodo odkrili.

Zanimivo je bilo poslušati pripovedi, kako so posamezniki ob večerih obiskovali naše ljudi in nabirali hrano za čez dan. Potem kako so se izogibali sovražnim patrolam in zasedam in si vsako noč proti jutru iskali zavetja za čez dan na senikih, podstrehih in kozolcih. Slišalo se je kot odlomki iz kakšnega napetega roma-

na. Največkrat niti lastnik ni vedel, da ima pod streho partizane med takimi so bili celo nasprotniki OF in taki, ki partizanov čas niso preveč spoštovali. Pri njih je bilo najbolj varno, saj so svojih domačih belogardisti in Italijani niso stikali.

MILOŠ in BORIS sta soborcem zaupala, kako sta se sprva zatekla na DOL h KOŠMANOVIM na podstreho in potem k MATIČUJEVI. Tu ju je doletela prva hajka. Hajke so se potem ponavljale skoraj vsak dan. Ves teden so Italijani s svojimi belimi pomagaci delali radijske preiskovalne hiše. Najhuje je bilo, da je na novo zapadlo malo snega, zato so verjetno šarili okoli hiš in preiskovali terene. Iskali so sledi partizanov, k sreči uspeha niso imeli.

Nadaljevanje prihod

Gradišnik Anton-Janoš

Janez Debevc

Janezu Debevcu v slovo

Neizprosna smrt je zopet posegla v vrste starih borcev. Mnogo prezgodaj je iz naše sredine iztrgala Janeza Debevca iz Zabočeva pri Borovnici. Dolgo je bolehal, toda kljub temu smo upali, da bo premagal bolezen. Vendar se upanje ni uresničilo. To je prizadelo vse, ki jim je bil tovariš in prijatelj.

Pred 68. leti se je rodil na Padežu v številni delavsko-kmečki družini in že v rani mladosti je okusil vso trdoto tedanjega življenja. Življenje pa ga je kovalo in skovalo v trdnega, neupogljivega in brezkompromisnega človeka. V človeka, ki se je takoj postavil po robu, ko ni več mogel zapeti svoje omiljene slovenske pesmi, ki se je tako često slišala na Zavruhu, Padežu in Pokojišču in so jo zamenjale nerazumljive besede in koračnice tujcev — okupatorjev. Ta »pesem« pa mu ni

segla v srce. Čutil je, da mu nekdo hoče vzeti slovensko pesem in besedo, slovensko kulturo. Nekdo je posegel po njegovi prostosti, po njegovi svobodi in istočasno tudi, da po vsem slovenskem narodu. Odločil se je, da se pridruži ljudem istih misli in občutkov, ljudem, ki so imeli smelega načrte, težko uresničljive, vendar edino ločene. Hotel so biti svobodni.

Ker je hotel biti svoboden, predvsem pa zato, ker je ljubil svoj narod, je prehodil bogato borbeno pot od Pokojiškega voda, Serčerjevega bataljona, Notranjega odreda, da je končno 1945. leta doživel najlepši majski dan v zaščitni enoti glavnega štaba Slovenije.

Janezov značaj je kovalo trdo delo, ljubezen do prostosti in svobode ter okolja, v katerem je delal. Gozdnodivljina, tišina in trdo delo za zaslužek pa v človeku roduje le pošteno misel.

Hudobnih misli nikdar ni imel, sploh pa jih ni poznal. Bil je zelo plemenit zato je bil prijubljen pri ljudeh. Bil je pravi vzor družbenopolitičnega delavca in komuniste. Njegova pomoč, njegovi nasveti, so mnogim pomagali — vsem za boljše, lepše in svobodnejše življenje.

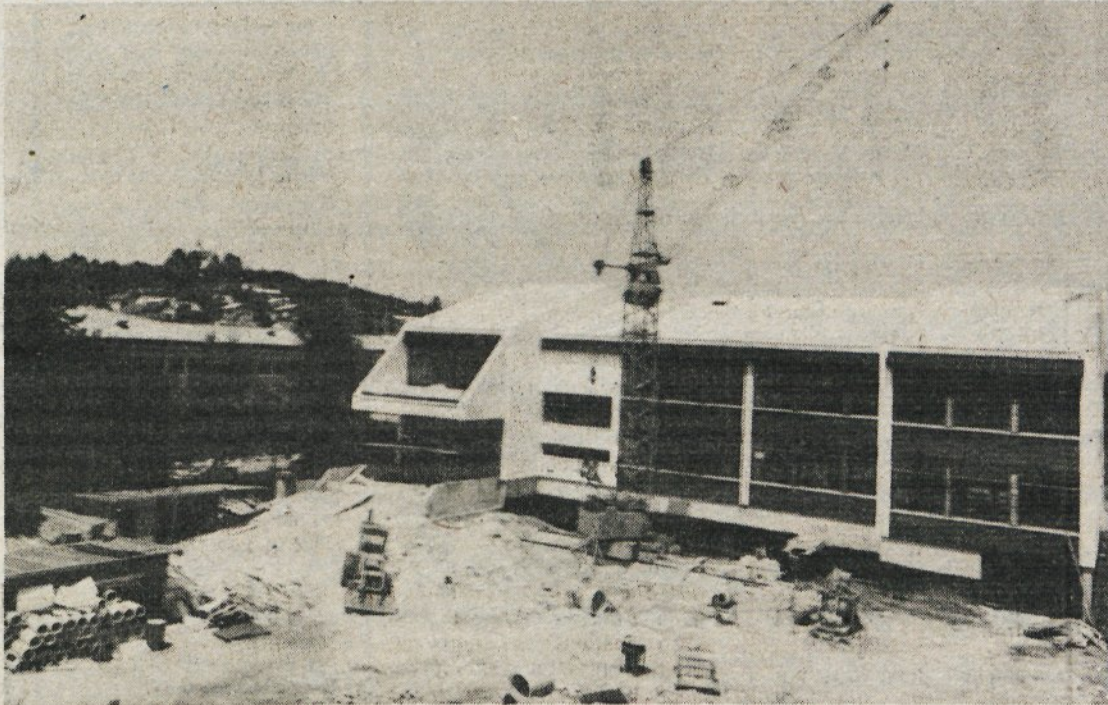
VIKTOR KIRAN

Vrhniško šolo vrhniškim otrokom

Do septembra letos bo končan prizidek pri osnovni šoli Ivan Cankar, delno pa bodo preurejeni tudi sedanji prostori šole. Tako bo ta šolska zgradba postala zelo funkcionalen prostor, ki bo dajal vse možnosti za najmodnejše pedagoško delo. Poleg učilnic in kabinetov za posamezne predmete in ostalih spremljajočih prostorov, bo v zgradbi večnamenski prostor, ki bo uporaben kot jedilnica, moderna kuhinja, fototemnica, TV studio in otolaboratorij. Ker bodo pogoji dela v zgradbi Cankarjeve šole precej boljši kot v zgradbi Mrakove šole je nujno, da se vrhniško šolstvo organizira tako, da bodo pogoji dela čim bolj ugodni za vse učence. V ta namen je izvršni svet in IO OIS menoval komisijo, ki naj prouči možnosti za izenačitev pogojev učencev osnovnih šol.

Komisija je naročila Pedagoški inštitut pri univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani, da na osnovi sedanjega stanja obeh šol in ob upoštevanju novih kapacitet, pripravi predlog nove organiziranosti osnovnega šolstva na Vrhniki. Pedagoški inštitut je pripravil dve varianti nove organiziranosti, ki kateri bi imela Mrakova šola 6 oddelkov, Cankarjeva pa 32 oddelkov, 4 oddelke posebne šole. Priznati je treba, da po tem predlogu niso zagotovljeni enaki pogoji vsem učencem.

Ker obstaja na Vrhniki že dolgoletna želja po združitvi obeh šol, oz. tendence in govorice za ali proti združitvi obeh šol je Pedagoški inštitut izdelal še II. varianto organizacije dela osnovnih šol. Bistvo te variante je združitev obeh šol v eno, ki bi razpolagala z vsemi obstoječimi objekti vključno z novim prizidkom. Gre za združitev obstoječega in na novo pridobljenega šolskega prostora, združitev kadra in tudi združitev vseh učencev v eno skupnost. Ta rešitev

Prizidek se funkcionalno vrašča k šoli

POGOVOR S SEKRETARJEM OBČINSKE KONFERENCE SZDL MLADENOM SUMINO

Organiziranost SZDL

Osrednja tema delovnega sestanka predsednikov in sekretarjev krajevnih konferenc SZDL je bil dogovor o načinu in metodah dela občinske konference in krajevnih konferenc SZDL.

Socialistična zveza je namreč pred vrsto pomembnih nalog, ki jih bo moč realizirati le z dobro organiziranostjo na vseh ravneh in z dobrimi metodami dela. Le tako bo mogoče doseči, da bodo v socialistični zvezi prisotni interesi vseh delovnih ljudi in občanov da bodo ti interesi usklajeni in tudi realizirani. O tem, kaj so se dogovorili, kako in kaj bodo delali, da bodo presegli sedanje stanje organiziranosti SZDL, nam je v pogovoru pojasnil sekretar občinske konference SZDL Mladen Sumina:

»Že sama tema nam je dala možnosti, da se zelo natančno dogovorimo o našem delu, o metodah dela in o načinu medsebojnega komuniciranja, vodenja političnih akcij in vsega, kar sodi v delovno območje organizacije SZDL. To območje ni majhno, zato se bomo morali tudi sproti dogovarjati, kako posamezno nalogo uresničiti v praksi.«

Letos spomladi so bile volilne konference in prišlo je do kadrovskih sprememb v krajevnih organizacijah SZDL. Se čuti posledica tega predhodnega obdobja?

»Ugotovili smo, da je večina predsednikov in sekretarjev prvič na teh in podobnih funkcijah in da imamo eni daljšo, drugi krajšo dobo delovanja v politično izvršilnih organih posameznih DPO. To bo tudi eden od vzrokov, da se nalog lotevamo z vso odgovornostjo. Pri tem pa moramo biti maksimalno izvirni, seveda ob upoštevanju vsega uspešnega in pozitivnega v delu naših predhodnikov. Uspešno delovati pomeni delovati v skladu z interesi delovnih ljudi in občanov v nekem okolju, usklajeno z interesi delovnih ljudi in občanov v drugih okoljih, torej gre za širši družbeni interes.«

Na seji predsedstva OK SZDL je bil sprejet dogovor tudi o nekaterih novih oblikah dela.

»Opredelili smo vlogo predsedstva OK SZDL kot politično izvršilnega in koordinativnega organa, v katerem imajo svoje mesto vsi deli fronte ter vse oblike dela SZDL. Menili smo, da v kolikor bo predsedstvo opravljalo to funkcijo v celoti, zlasti še kot izvršilno telo, ni potreben izvršilni odbor in ga tudi nismo imenovali. K temu dogovoru nas je — poleg lastnih razmišljanj — vodila usmeritev, dogovorjena na seminarju, ki ga je organizirala RK SZDL maja letos. V kolikor bomo uspeli okrepiti delo koordinacijskih odborov in svetov bo predsedstvo svojo vlogo zagotovo uspešno opravilo. Te or-

gane pa bomo morali skrbno izbrati.

Povedati moramo tudi, da smo tudi sprejeli sklep o delovanju koordinacije družbenopolitičnega dela pri predsedstvu OK SZDL. Ugotovili smo, da se mo-

sama uvrstitev določene problematike na dnevni red seje odražala odnos do tistega področja družbenega delovanja. To bo ljudem, ki delujejo znotraj te organizacije, močna podpora in vspodbuda, da se tudi sami še bolj an-

Sekretar OK SZDL Mladen Sumina: »Vsem je treba dati možnost, da o svojih problemih spregovorijo v organih SZDL.«

rajo najodgovornejši funkcionarji v občini med seboj informirati, posvetovati in dogovoriti o usklajenem delovanju. Ni pa to mesto za sprejemanje kakršnihkoli sklepov. Dogovor ki bi pomenil obvezo za kogarkoli, je potreben verificirati na seji predsedstva OK SZDL, oziroma v ustreznem organu posamezne SPO.«

— In bo ta oblika dela postala redna praksa tudi na ravni KS?

»Ja, tako smo se dogovorili s predsedniki in sekretarji krajevnih konferenc. Prej sem za ilustracijo govoril o načinu dela na občinski ravni in menimo, da bi podobne koordinacije družbenopolitičnega dela bilo potrebno oblikovati tudi v vsaki krajevni skupnosti. Saj na primer lahko ugotovimo, da posamezne akcije ponekod vodijo nekoordinirano. Da ni medsebojnega informiranja in podobno.«

— Delo družbenih organizacij in društev, kot kaže, ni ravno najboljše. Kakšen bo prvi korak na tem področju?

»V najkrajšem času morajo v vseh krajevnih konferencah oceniti delovanje društev in družbenih organizacij in jih oživiti, če ne delajo. Brez aktivnega delovanja tega dela fronte bomo v SZDL težko delovali. Predvsem ne bomo mogli izpeljati vseh nalog. Očitno je, da so nekatere družbene organizacije in društva na robu propada, predvsem v organizacijskem in kadrovskega smislu. Kako bomo to stanje spremenili? Vsem je treba dati možnost, da o svojih problemih spregovorijo v organih SZDL, saj imamo dejavnost in organe tako razvejane, da je to možno doseči. Na vsaki seji predsedstva KK SZDL se bodo posvetili enemu od delov fronte, na primer problematiki delovanja športnega društva. Prepričan sem, da bo že

gažirajo pri delu. Zlasti bomo morali imeti močnejši vpliv in pregled pri kadrovanju za posamezne funkcije v organizacijah in društvih, saj le v SZDL lahko dosežemo, da ne bo prišlo do preobremenjenosti posameznikov, podvajanja funkcij in podobno.«

— Delegatski sistem še ni zaživel v polni meri, mnoge delegacije se ne sestajajo, ne prenašajo stališč svoje sredine. Tudi tu bo potrebna največja angažiranost socialistične zveze.

»Sprejeli smo dogovor, da se na podoben način kot delo družbenih organizacij in društev obravnava tudi problematika delovanja delegacij. Pri obravnavi te problematike bo treba opredeliti odnos delegacija — svet KS. Zavedamo se, da skupščina SIS niso sklepne zato, ker bi bila zavest delegatov in odnos do samoupravnega delovanja nizka, ampak zato, ker so programi tako zapleteni, da se je težko znajti. Toda naloga delegatov je, da tudi to spremenijo. Pri tem pa jim mora socialistična zveza nuditi vso pomoč.«

— Način dela je s programi tesno povezan in eno brez drugega ne gre.

»Osnovna programa delovanja je Akcijski načrt delovanja zveze komunistov v občini Vrhnika, ki je bil sprejet 27. junija in bo tudi osnova za izdelavo takih občinskih konferenc SZDL kot tudi drugih DPO in vseh ostalih subjektov. Akcijski program in sklep konference zavezuje komuniste v vseh sredinah, da se z vso odgovornostjo in angažiranostjo zavzemajo za realizacijo nalog in programa. Takšna opredelitev pomeni tudi bistven prispevek k uspešnejšemu delovanju frontne vloge SZDL, saj so komunisti znotraj nje nosilci nalog in akcij.«

nudi enako pravične pogoje tako za učitelje kot za učence.

Po II. varianti bi učenci od 1. do 4. razreda imeli pouk v prostorih sedanje Mrakove šole v turnusih od 5. razreda dalje pa bi vsi učenci imeli pouk dopoldne v prostorih sedanje Cankarjeve šole, ter prizidka.

Združena šola bi imela 1400 učencev in okrog 70 učiteljev. S tega vidika bi postalo vodenje nekoliko bolj zapleteno. Ta razlog pa je tudi edini, ki nasprotuje združitvi šol. Dobra organiziranost, zrelost kolektiva in njegova pripravljenost za sodelovanje pa bi v veliki meri premagala tudi to oviro.

Za združitev šol obstajajo številni razlogi. Da naštejemo nekaj od njih:

- združena šola bi dajala enake pogoje vsem učencem
- racionalnejša bi bila izraba kadrov, prostorov in tehničnih sredstev
- nova šola bi omogočala eno in pol izmenski pouk
- možno bi bilo organizirati svetovno službo (psiholog, socialni delavec, pedagog), ki je pogoj za uspešno pedagoško delo
- kapaciteta prostorov bo omogočala večje možnosti za razvoj interesnih dejavnosti
- za vse delavce bi veljali enaki kriteriji nagrajevanja
- možna bi bila zaposlitev pravnikarja, ki bi razbremenil vodje šol pri pripravljanju samoupravnih aktov in bi le-ti imeli več časa za pedagoško vodenje
- učenci bi sedeli v učilnicah, ki bodo starosti primerno opremljene
- posebna šola bo v primernih prostorih — učenci ne bodo ločeni od svojih vrstnikov v redni šoli, kar je najugodnejše za njihov razvoj
- enoten duh šole bi prinesel več vzgojnega učinka in vpliv šole na širšo družbo bi bil gotovo veliko ugodnejši. Sodelovanje s krajevno skupnostjo interesnimi

skupnostmi in organizacijami združenega dela bi bilo lažje in bolj učinkovito.

- učencem v puberteti, ki so organizirane zaposlitve najbolj potrebni, bi se posvetilo več pozornosti v delu interesnih dejavnosti, kar je pomemben moment za usmerjanje v poklice
- ustvarjeni bi bili enaki pogoji za organizacijo celodnevne šole v prihodnosti
- šoli na razdalji 150 metrov, kjer so vmes športni objekti, naravnost kličeta po združitvi.
- enaki pogoji šolanja vseh učencev bodo ugoden moment za pripravo novega samoprispevka
- dane bodo vse možnosti za najboljšo organizacijo šolske prehrane

Skratka vrsta problemov, ki je že dalj časa prisotna v našem šolstvu bi bila za daljšo dobo rešena.

Časa za pripravo nove organiziranosti ni veliko, toda že sama pridobitev novih kapacitet zahteva novo organizacijo, ki ne bi bila bistveno manjša od priprav za organiziranost ene šole, ker bi del učencev in učiteljev Mrakove šole moral preiti na Cankarjevo. Po strokovni oceni Pedagoškega inštituta, ki je predlog pripravil, bi z intenzivnim delom predlagano organizacijo lahko izpeljali, pouk za višjo stopnjo pa naj bi se začel 15. septembra.

Prišli smo torej do strokovne ocene in vsa tista dologletna latentna vprašanja so razjasnjena. Ugotovljeni so pogoji, ki kažejo na prid združitvi, saj je šola organizacija širšega družbenega pomena in vsi otroci zaslužijo enake pogoje za vzgojo in izobraževanje. Vsi združujemo sredstva za šolstvo zato tudi lahko pričakujemo, da bomo lahko vsem otrokom res omogočili enake pogoje in moramo usmeriti vse napore, da bo ta širši družbeni interes tudi upoštevan.

SESTANEK V SZDL

Dogovori o vodenju akcij

Po konstituiranju občinske konference SZDL v tem mandatu je bil v začetku julija prvi sestanek predsednikov in sekretarjev krajevnih konferenc SZDL, ki ga je sklical predsednik občinske konference SZDL Janez Pečar, udeležila pa sta se ga tudi sekretar komiteja OK ZKS Jože Perpar in predsednik SO Vladimir Mejac. To delavno srečanje lahko ocenimo kot plodno, saj so se dogovorili o izvedbi v tem trenutku nekaterih izredno aktualnih nalog in o pripravah na akcije v jesenskem obdobju. Tudi udeležba kaže na uspešnost sestanka. Le iz Ligojne in Stare Vrhnike ni bilo predstavnikov.

Največ pozornosti so posvetili načinu in metodam dela občinske konference SZDL. Dogovorili so se o načinu medsebojnega komuniciranja, vodenja političnih akcij in nasploh o vsem, kar sodi v široko delovno območje socialistične zveze. Ugotovili so, da se bodo morali ravno zaradi obsežnosti dela SZDL še sproti dogovarjati, kako posamezno nalogo uresničiti v praksi, v našem vsakdanjem življenju.

Sekretar OK SZDL Mladen Sumina je prisotne seznanil z novo vlogo predsedstva OK SZDL, ki je politično izvršilni in koordinativni organ, v katerem imajo svoje mesto vsi deli fronte. Da pa bo predsedstvo to svojo vlogo lahko uspešno opravljalo, bo treba okrepiti delo svetov in KO, pri predsedstvu. Okrepi pa bo treba tudi delo krajevnih konferenc in njihovih organov. To pa je poleg pozitivitve delovanja družbenih organizacij in društev ter delegatskega sistema — po razpravi sodeč — ena od stalnih in najpomembnejših nalog vseh krajevnih organizacij SZDL. Da bo delo uspešno, so se dogovorili, da bodo krajevne konference naredile programe, dela in določile nosilce posameznih nalog. V krajevnih konferencah, bodo takoj analizirali delo vseh delegacij, delo družbenih organizacij in društev ter lastno organiziranost in jo usklajili s potrebami in interesi vseh delov fronte in interesov delovnih ljudi in občanov. V krajevnih skupnostih bodo morali tudi čimprej realizirati dogovor o usklajevanju delu vseh družbenopolitičnih subjektov.

Ena od izredno pomembnih akcij krajevnih konferenc bodo tudi priprave na izvedbo referendumov za II. samoprispevek za realizacijo programa izgradnje šolskih in vzgojnovarstvenih objektov.

Glede na naloge SZDL v procesu priprav srednjeročnih planov razvoja za obdobje 1981—1985 so sprejeli sredi njeni dogovor, da se bodo predsedniki KK SZDL zavzeli, da se bodo naloge, katerih nosilci so sveti KS in komisije za planiranje, opravile v skladu z rokovnikom in da bodo vzroke za odstopanja takoj sporočili občinski konferenci SZDL. Pri ocenjevanju akcije »Nič nas ne sme presenetiti« so ugotovili, da v vseh KS še niso opravili vseh aktivnosti, za katere so se dogovorili že letos spomladi.

Tej akciji je potrebno posvetiti več pozornosti, hitro organizirati zamujeno, za realizacijo pa angažirati vse pristojne organe.

MNOŽIČNI POHOD NA KLJUČ

V okviru akcije »Nič nas ne sme presenetiti« sta ZTKO — Vrhnika in Športno društvo Dragomer — Lukovica organizirala množični pohod na Ključ. Pohod je lepo uspel, udeležilo se ga je 150 občanov. Posebno pohvalo zaslužita Mladinska pohodna enota iz Vrhnike in Pevski zbor iz Dragomerja, ki sta s svojo udeležbo zelo popestrila pohod. Pohod naj bi postal tradicionalen.

BRIGADA V BLATNI BREZOVICI

Šola tovarištva in prijateljstva

»Mladi so korajžno zgrabili za krampe in lopate — in glej, kako jim gre delo dobro od rok«

Richard Beuermann, predsednica brigadne konference pa Vera Građšar.

še več življenjskih izkušenj. Vsaka krajevna skupnost bi lahko z delom mladih rok nadome-

Vojaki so bili »udarna moč« brigade.

je dejal starejši mož iz Blatne Brezovice in pokazal na traso vodovoda na »mahu« od Bevk do Blatne Brezovice, ko sem se pozanimal, kje bi dobil brigadirje in ga »pobara«, če so kaj pridni.

Pohvalil je brigadirje MDB »Antonija Kucler«, ki so od 24. junija do 1. julija izkopavali zasipavali jarek za vodovod in tako pomagali do-

Njihovo naselje je bilo v središču Blatne Brezovice. Nastanjeni so bili v starejši hiši, ki so si jo prijetno uredili in so bili z njo zadovoljni.

Poleg rednega dela — delali so 7 ur na dan — so v popoldanskih urah skupaj z brigadirji, ki delajo na akciji »Slovenija 79« in je njihovo naselje ravno tako v Blatni Brezovici, organizirali akcijo čiščenja odtočnih kanalov ob cesti po vasi. Toda kljub temu so imeli še dovolj prostega časa, da se je lahko res vsak ukvarjal tudi z dejavnostmi, ki so ga veselile s športom, kulturo, izdali so tudi bilten Žuljček, imeli so dva brigadirska večera, taborni ogenj, predpremiero kratkome-

MDA — v bistvu oblikovanje samega sebe

Kaj smo dosegli z našo akcijo? Verjetno marsikaj, res, urejevali smo vodovod, ga zasuli, vendar to se mi ne zdi najpomembnejše. Zdi se mi, da smo storili mnogo več — postali smo prijatelji. Med šolskim letom smo drveli po stopnicah gor in dol, kdaj pa kdaj koga ošinili s pogledom — in to je bilo vse.

Sedaj so se naši krampi zarili enako v rušo, skupaj smo odhajali na malico, kosilo, včasih smo se morda tudi spili, skupaj bomo preživeli zadnji dan.

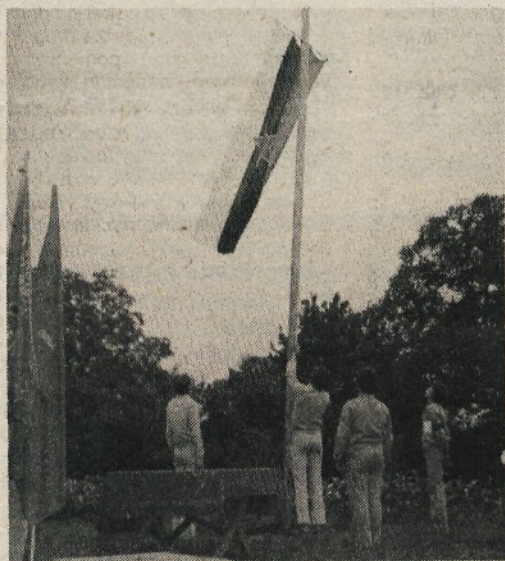
Zadnji dan — na začetku smo si ga vsi želeli, kaj pa zdaj? Pogledimo si odkrito v oči! Človek za svojo eksistenco rabi družbo, tudi mi nismo drugačni. Ko si bomo danes popoldne segli v roke in se poslovili, bomo verjetno začutili osamljenost, ki je v dnevi akcije ni bilo med nami.

Pozabili bomo na žulje, pozabili na traso, ostali nam bodo samo lepi spomini in pa — prijatelji...

T. F.

Brigada je nosila ime narodne herojinje Antonije Kucler

Rojena je bila 2. 1. 1896. Primožila se je na Drenov grič. Bila je kmetica in mati desetih otrok. Oba z možem sta bila naprednega duha. Antonija je od vsega začetka sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju. Ne samo, da je skrbela za partizansko skladišče in javko v svoji hiši, temveč je bila tudi prizadevna organizatorica žensk. Med sovražno ofenzivo v Dolomitih maja 1942 je skrbela za prehrano cele partizanske čete. Vsi njeni otroci so sodelovali v NOB — 5 sinov je padlo. Ko so Italijani 26. 8. 1942 obkolili Kuclerjevo hišo, so zgrabili tudi Antonijo. Pred njenimi očmi so požgali domaćijo in ustrelili njenega moža. Njo so odpeljali z nekaj vaščani v Ljubljanske zapore in jo 20. 9. 1942 ustrelili v Gramozni jami. Za narodno herojino je bila imenovana 21. 7. 1953.

Vsako jutro zbor in ob himni dviganje zastave.

Jarek ni bil ravno plitek in lopato je bilo treba kar korajžno zasadi v zemljo.

Brigadirski večer

Običaj v brigadi je bil, da smo vsak večer organizirali taborni ogenj ali družabni večer, na katerem so sodelovali vsi brigadirji. Vsaka četa je kaj pripravila: skeče, recitacije in podobno. Tako je bilo tudi v torek. Takoj po večerji smo se zbrali na delovišču in pričeli s programom.

Kulturni program je povezoval Dragan. Brigadirji I. čete so recitali nekaj svojih pesmi, brigadirji III. čete (pionirji) pa smo pripravili dva skeča.

Dragan je poizkusil nekatere odvaditi kajenja. Ob »Šraufštoku« pop sceni je vsem pobral cigarete in jih ugasnil. Za konec pa nam je vojak Mile pokazal trik »preoblačenja« z eno roko.

ANDREJ PETELIN

mačinom, da bo tudi v njihovi vasi »tekla voda« v hišah.

tražnega filma, ki ga je režiral Dragan Živadinov.

To je bila mladinska delovna akcija »Blatna Brezovica 79«, na kateri je sodelovalo 45 brigadirjev sedmih različnih narodnosti. V brigadi je bilo 14 vojakov, 14 pionirjev, 6 dijakov, 2 študenta in 9 delavcev, njihova povprečna starost je bila 21 let. V brigadi so bila tudi štiri dekleta. Komandant akcije je bil Milan Selan, namestnik za naselje Korče Slavko, ekonom akcije pa Ronko Gostiša. Komandant brigade je bil

Poudariti velja, da je v brigadi deloval tudi 14-članski aktiv zveze komunistov in to dokazuje, da niso pozabili na idejnopolitično delo. In tu je bilo narejenega veliko, saj so mnogi marsikaj spoznali šele v brigadi, predvsem za pionirje je bila to lepa šola samoupravljanja. Mnogi so v pogovoru poudarili, da bi radi več časa preživeli na akciji, da bi bila akcija vsaj teden dni daljša, da bi se še bolje spoznali in si nabrali

MDB Ivan Cankar pred odhodom na Zvezno mladinsko delovno akcijo Bratstvo-jedinstvo 79 v Črno goro. Delali bodo mesec dni v naselju v Ulcinju. V brigadi je 40 fantov in 6 deklet.

MINENJA

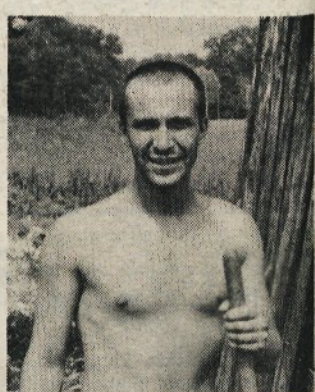
Vsaka mladinska delovna akcija je tudi šola tovarištva in prijateljstva. Ti vrednoti preužemata mlade, treba ju je nenehno krepiti in tako potrjevati prednost domovini in ljubezni do nje. Brigadirji, ki so gradili vodovod v Blatni Brezovici, so se odločili za ta korak. Pa prepustimo besedo njim in vaščanki:

Franciška Nagode — vaščanka: »Mislim, da so mladi vredni pohvale, dobro delajo, res so pridni. Pametno so ravnali, da so se odločili za to akcijo in nam priskočili na pomoč. Vsi bomo imeli koristi. Mi vaščani vodovod, mladi pa si bodo pridobili delovne izkušnje. Jaz zaenkrat ne bom napeljala vode v hišo. »Ta mladi« pa bodo tu zraven delali hišo in jim bo vodovod dobrodošel.«

Dorđe Marković — vojak, sekretar aktiva ZK v brigadi:

»Akcija v Blatni Brezovici je nadgradnja našega dosedanjega sodelovanja. Sicer smo že sodelovali na enodnevnih delovnih akcijah, vendar je to prva, kjer živimo in delamo s Slovenci. Tako se pobježe spoznavamo, izmenjujemo izkušnje in krepimo bratstvo in enotnost. Postajamo si tovariši in škoda je, da akcija ni daljša; vsaj štirinajstnevna. Lahko trdim, da je delovna akcija dobro zamišljena in na sestanku aktiva ZK smo ocenili, da so dela dobro organizirana, ni nobenih problemov. Poudariti moramo tudi, da so vse razlike med vojaki in med mladinci — akcijaši — zbrisane, vsi smo si enaki, vsi smo brigadirji in medsebojno tovarštvo je veliko. Akcija je uspela

in mislim, da bodo v bodoče naši nasledniki — vojaki — gojili in krepili naše dosedanje uspešne sodelovanje z vrhniško mladino in občani.«

Vidak Babić — brigadir, dvakratni udarnik: »Če so naši starši, oziroma prejšnje generacije, dali tako v revoluciji kot v povojnem obdobju pri izgradnji porušene domovine vse, kar so mogli, mislim, da je tudi sedaj dolžnost

vsakega mladince, da da svoj prispevek domovini. Mlad človek se mora izkazati s svojim delom, zato se moramo vsi mladi ravnati po Kardeljevi misli: »Človek je toliko vreden, kolikor da sredini, v kateri živi.«

Na žalost se v svetu še danes dogajajo žalostne stvari — rasizem, kolonializem, lažno prijateljstvo. Na svetu ni črnega in bellega človeka. Samo dva sta — dober in slab. Da smo dobri, ne moremo trditi — oziroma nočemo. Da pa slabi nismo, bomo dokazali z našim delom — in to že dokazujemo.

Brigadirji nismo entuzijasti in nočemo, da je naše delo opevano, smo samo mladi in mislim, da je s tem vse povedano. Vse bomo dali od sebe za naš boljši »danes in jutri«, če bo treba, se bomo borili za ideale tovarišev Tita, Kardelja, Vlahoviča...«

Igor Žerjav — brigadir, pionir: »Letos sem prvič v brigadi, zato sem šele sedaj spoznal brigadirsko življenje. Čeprav sem o brigadirjih veliko slišal od sošolcev, se mi zdi življenje v brigadi popolnoma drugačno. Predstavljal sem si vse po »vojaško« — tudi hrano. Presenetilo me je, da se vstaja tako zgodaj. Tudi o dežurstvu nisem vedel veliko. Če pridno delaš na trasi in če si potem še dežurni, te to presneto utruje. V brigadi pa se tudi marsičesa naučim, posebno pa je pomembno to, da v brigadi krepim bratstvo in enotnost med nami.«

Beti Stražičar — brigadirka, pionirka: »O brigadi in o brigadirjih sem veliko slišala po radiu

in televiziji. Vedno rada gledam in poslušam te oddaje. Zavidala sem brigadirjem in mislila sem, da je biti brigadir nekaj težko dosegljivega.

Pred letom dni se je sestra udeležila MDA. Ko se je vrnila, mi je s takim navdušenjem pripovedovala o delu in načinu življenja, da me je čisto prevzelo. Navdušila me je tudi za udeležbo na enodnevnih akcijah na Ulovki. Čeprav je bila enodnevna sem na lastni koži občutila in spoznala vsaj del, brigadirskega življenja. Kljub delu mi je bilo na akciji zelo všeč, zato sem se letos odločila, da se udeležim enotedenske lokalne akcije v Blatni Brezovici. Čeprav je delo naporno, sem sklenila, da se bom delovnih akcij še udeleževala.«

SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA

Srečanje Bistra 79

Bistriški grad je naš zgodovinski in arhitekturni spomenik, ki je hkrati edinstvena priložnost za poustvarjanje in sprejemanje umetnosti v širokem spektru kulturnega delovanja za tri leta zapored. Na dvorišču gradu Bistraj v juniju potekajo kulturne prireditve. Letos smo si lahko ogledali dve gledališki predstavi. Celjski gledališčniki, ki so tudi sicer naši stalni gostje, so se predstavili z dramskim delom *Mojster Arden*. Zaradi hladnega vremena so odlično predstavo odigrali v dvorani Cankarjevega doma, ki je bila žal slabo zasedena. Člani amaterskega gledališča Argos iz Vrhnike so si za sceno Veronike Frančka Rudolfa (premiera je že bila 23. maja v Cankarjevem domu) izbrali naravno okolje — Hubertov kot na grajskem dvorišču in brez večjih spodrsiljav odigrali predstavo na novem »odru«.

Velika škoda je, da je zaradi bolezni enega od igralcev odpadla predstava Rameaujev nečak Denisa Diderota, ki so jo pripravili in že večkrat odigrali štirje člani AGE. Ker je delo vredno ogleda, bodo ta filozofsko satirični spis še ponovili v poletnih mesecih ali pa jeseni.

Lepo je uspel literarni večer v grajski kapeli, na katerem so brali svoje pesmi pesniki Šomen, Kuntner, Dekleva in MRAC. S svojimi pesmimi pa se je predstavil tudi popularni slovenski pevec-avtor Jani Kovačič, ki ima med mlajšimi poslušalci precej občudovalcev. Za zaključek večera so člani novo ustanovljene skupine za amaterski film Argos predstavili film z naslovom *INO* (ONI ali slika v razdalji).

Tudi pogovor o likovni umetnosti z udeleženci likovnega srečanja v Bistri je bil nadvse zanimiv, saj je likovna dejavnost v naši občini organizirana in pomeni likovnega kritika Bassina po številu razstav ne zaostaja za središči kot sta Kranj in Trbovlje. Bistra 79 je tudi pomemben začetek likovne kolonije in hkrati dovolj velik izziv za likovno izpoved in za druga kulturna dogajanja, saj pripada Vrhnika širšemu ljubljanskemu prostoru. V okviru bistriških kulturnih prireditev smo si lahko ogledali tudi samostojno razstavo poljskega grafika, gosta likovne kolonije v Bistri, Zbigniewa Lutomskega.

Ljubitelji zborovske pesmi so imeli priložnost obiskati štiri večere, na katerih so se predstavili štirje moški zbori, mešani zbor in oktet. Naši trije amaterski zbori so s svojimi koncerti predstavili vrsto novih pesmi, naše goste, moški pevski zbor iz Mira pri Novi Gorici, je občinstvo tudi lepo sprejelo. Zbor, ki obstaja že petnajst let, je stalni udeleženec revije »Primorska poje.«

Tudi Ljubljanski študentski oktet je navdušil s svežino glasov in z izvedbo programa v Cankarjevem domu, kamor so se morali preseliti zaradi vremena.

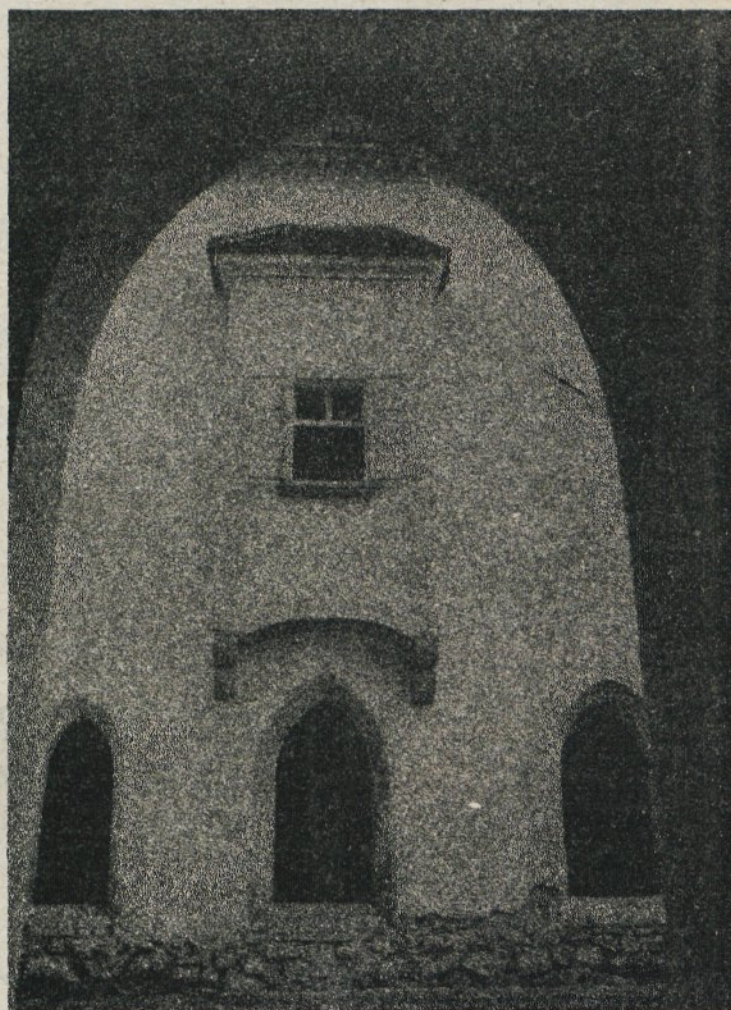
Posebno lepo doživeti, kdor je seveda znal poslušati, je bil 33. letni koncert APZ Tone Tomšič iz Ljubljane s programom, ki so ga študirali letošnjo sezono in ga v Bistri prvič zapeli pred občinstvom. Imeli smo priložnost slišati skladbe iz druge polovice 20. stoletja in novejša skladbe slovenskih avtorjev. Posebno doživeti je bila prav gotovo krstna izvedba pesmi Stric—Jakoba Ježa. Skladatelj je bil prisoten in je na povabilo dirigenta Jožeta Fūrsta tudi spregovoril o nastanku in vsebini pesmi, ki izpoveduje žgočo problematiko na Koroškem. Po koncertu smo za hip posedeli skupaj z dirigentom, skladateljem Ježem in Lojzetom Lebičem, s skladateljem in predstavnikom odbora za zborovsko dejavnost pri ZKO Slovenije. Pogovor je stekel o vtisih s koncerta, o pesmih, ki sta jih napisala (npr. Jakob Jež: Verzi, Lojze Lebič pa Luba v igred se rodi) in o problematiki amaterskega zborovstva v širšem slovenskem prostoru in tudi pri nas na Vrhniki.

Tako so letošnji bistriški kulturni dnevi za nami. Zaključimo lahko, da kaže v prihodnje s kulturnimi dogajani nadaljevati in jih dopolnjevati tako programsko kot tudi organizacijsko.

M. R.

Bistra — arhitektur- ni spomenik

Avtor opisuje Bistro kot arhitekturni spomenik in posebej poudarja tiste njene sestavine, ki so se ohranile od nekdanje kartuzije Vallis locosa-Freudenthal, ustanovljene 1255—60. Iz srednjega veka še stoji cenoobični trakti okrog malega križnega hodnika, ki je zdaj gotosko križno — rebrasto obokan (sredina 15. stoletja), manjka le severni krak te nekdanje »galileae minor«, ki so ga v baroku vključili v triladijsko razširjeno cerkev in ga z njo vred leta 1808 podrli. Načrti starega stanja so ohranjeni. Prvotna cerkev je bila značilna kartuzijska enoladijska stavba z zakristijo in kapiteljsko dvorano ob ravno zaključenem prezbitertiju ter v celoti obokana. Veliki križni hodnik s celicami in s pokopališčem na sredini je bil na prostoru sedanjega parka med »claustrum« in ribnikom. Ohranjeni arkadni trakti so iz 16. in 17. stoletja, ob vhodu pa je baročna »zunanjá kapela« s freskami A. Cebeja (po 1773), v kateri je zdaj zbrano nekaj dokumentacije iz zgodovine nekdanje kartuzije, po času nastanka tretje ne le na Slovenskem, temveč v vsej Srednji Evropi.

Večja skrb za kulturo

Bistriška srečanja 1979 so obenem tudi zaključek kulturnih dejavnosti polovice leta. Kako smo bili uspešni in dejavni nakazuje cela vrsta razvitih in utrjenih aktivnosti. Prav te aktivnosti pa ob analizi pokažejo na določene slabosti, katere moramo čimprej odpraviti. ZKO znotraj KS mora svojo posredniško vlogo kulturnih aktivnosti spremeniti in dejansko začeti s programiranjem iz potreb organizacij združenega dela. Faza utrjevanja kulture kot obvezne sestavine in njegovega osvobajanja mora biti kvalitetno nadgrajena.

Potrebno je ugotoviti kakšne so dejanske potrebe delavcev v OZD in programe v bodoče temeljiti na teh potrebah. V občini razen v kulturni skupnosti in ZKO nimamo kulturnih načrtov — programov. Druženopolitična skupnost in druženopolitične organizacije in vsi ostali samoupravni dejavniki zlasti v OZD in krajevnih skupnostih morajo v bodoče večjo skrb posvetiti prav kulturnim potrebam.

Skrb za kulturno življenje vseh naj zadiha iz planov, katere smo začeli pripravljati. Del te skrbi pa je nujno takoj vnesti v letne programe dejavnosti, oziroma svoje potrebe uveljaviti skozi program KS. Začete aktivnosti se bodo tako lažje razširile iz tiste OZD in KS v katerih je edina kulturna dejavnost drobna proslava, jubilej, srečanje. V te začete oblike je možno vključiti vse že razvite kulturne aktivnosti in jih širiti. Potreba lahko nastane le znotraj OZD in KS seveda ob primernem oblikovanju programa in usmerjanju. Pri tem kulturo ne mislim in enačim z ožjim pojmom »umetnosti«, ker je le-ta samo »ena od oblik človekove ustvarjalnosti«, ne edina in ne samo duhovna ustvarjalnost. Gre za več. Za bistvo dela kot univerzalne, svobodne, kreativne, predmetne in čutne dejavnosti.

Pri pregledu razmer moramo ugotoviti, da kultura še daleč ni sestavina delovnega procesa in življenja delavcev. Pri tem gledam delavca celovito v OZD in KS. Njegova enotna kulturna potreba naj se odrazi skozi kulturni program OZD in krajevnih skupnosti. Ti programi iz potreb bodo osnova programiranja v kulturni skupnosti. Na tak način bo odločilni vpliv na program kulturne skupnosti in dejansko izpeljano samoupravno odločanje o porabi sredstev v kulturni skupnosti.

To stanje bi želeli v jeseni za naslednje leto, za naslednje srednjeročno obdobje čimbolje izpeljati. To novo vključevanje moramo doseči. Akcijo ne moremo voditi od zunaj v posamezne sredine. Dejanska je nujna, da se potreba registrira v sami samoupravni organiziranosti in se uveljavlja v KS.

Naša kulturna dogajanja bodo tako postala bolj naša in res naša. V malem občinskem prostoru bodo te aktivnosti lahko bolj polno zaživele v vseh sredi-

nah. Delovanje in izkušnje ter sodelovanje je začeto, mora pa se bolj odraziti zadovoljevanje potreb.

Srečanja BISTRA 79 so predstavila tri gledališke predstave. Izredno predstavo MOJSTRA — ARDENA celjskega gledališča, domačo VERONIKO v ambientu bistriškega gradu in uspešno izvedbo RAMEAUJEVEGA NEČAKA. Žive in barvite predstave kakršnih bi si želeli, še veliko, gledališče kakršnega si želimo, poštene igralske ustvaritve, vendar pred veliko premalo gledalcev. Še tako buren, navdušen sprejem pri tistih gledalcih, ki pridejo na predstavo ne zakrije praznih mest pred odrom. Več se nas mora v bodoče srečati na gledaliških večerih.

Pevska zborovska dejavnost je v občini razširjena. Radi pojemo in poslušamo. Petsto pevcev na občinski reviji pevskih zborov. Obisk koncertov v okviru srečanj je pokazal, da tudi ti pevci prepevajo preveč praznemu auditoriju. Ni dovolj, da zapoješ. Potrebno je povedati, da boš prepeval in povabiti na koncert. Za BISTRO 77 in 78 smo tako vabili, pa nas je bilo več poslušalcev. Važno ne sme biti samo prepevanje domačega zbora, gostje srečanj pa samesvajo. V zborih bo potrebno doseči tudi to, da je trideset pevcev tudi trideset kulturnih navdušencev za propagando vseh kulturnih aktivnosti, v sredinah kjer delajo in živijo. To pomeni višjo obliko pripadnosti kulturi, bolj čisto in manj vase gledano pesem in njeno večjo odmevnost.

Literarni večer v BISTRI 79, prvi poizkus in zelo dober sprejem v polni nekdanji grajski kapeli. V bodoče bo potrebno tako obliko stikov z avtorji še bolj razviti. V Sloveniji nimamo večerov poezije. Morda BISTRA ponuja prostor za taka srečanja. Prav gotovo pa bi si želel v Bistri brati pesmi z avtorji iz ostalih naših republik vsaj enkrat v letu.

Prvi vrhniški amaterski film je bil predvajan prav v BISTRI. Mladi ustvarjalci brez izkušenj so smelo izdelali svoj projekt. Težko je brez izkušenj na začetku. Mirno lahko zapišem, da je bil start uspešen. In še nekaj. Film govori o otroku. Otroku iz pomožne šole. Letos je leto otroka. Podvig mladih filmarjev je najbrž edini projekt do sedaj realiziran v občini v letu otroka.

Srečanje likovnikov v BISTRI. Nastala so likovna dela ob BISTRI. Ta dela bodo predstavljena v jeseni na razstavi. Sodelovala sta gosta iz POLJSKE. V razgovorih pa je bilo povedano še veliko več pa tudi zabeležno z kamero.

Kako čudovita je BISTRA in kako pozabljena od Vrhnčanov. Brez prospektov, opozorila o tem, da je v naši občini, v rojstnem kraju I. Cankarja, F. Petkovška, N. Sternena, arhitekta Jagra in še marsikaj je pri nas na kar bi lahko opozorili tisoče obiskovalcev muzeja. Muzej ohranja zgodovino za obiskovalce. Bistra pa mora živeti drugače tudi za danes. Naše kulturne prireditve jo za nekaj dni oživijo še bolj. Ideja pa je bilo prav na srečanju izrečeno zelo veliko. Bistro moramo v občinskem merilu ovrednotiti in programirati. Prostor v njej moramo dobiti več kulturnih dejavnosti. Drugače mora zaživeti v turističnem pogledu. Blizu Ljubljane bi lahko ponudila del prostora v objektih ob gradu tudi različnim ustvarjalcem. Bistra mora bolj zaživeti tudi z Barjem. Barje je prav gotovo edinstven košček Evrope in kot tako zasluži, da se tudi Vrhničani drugače ozremo nanj.

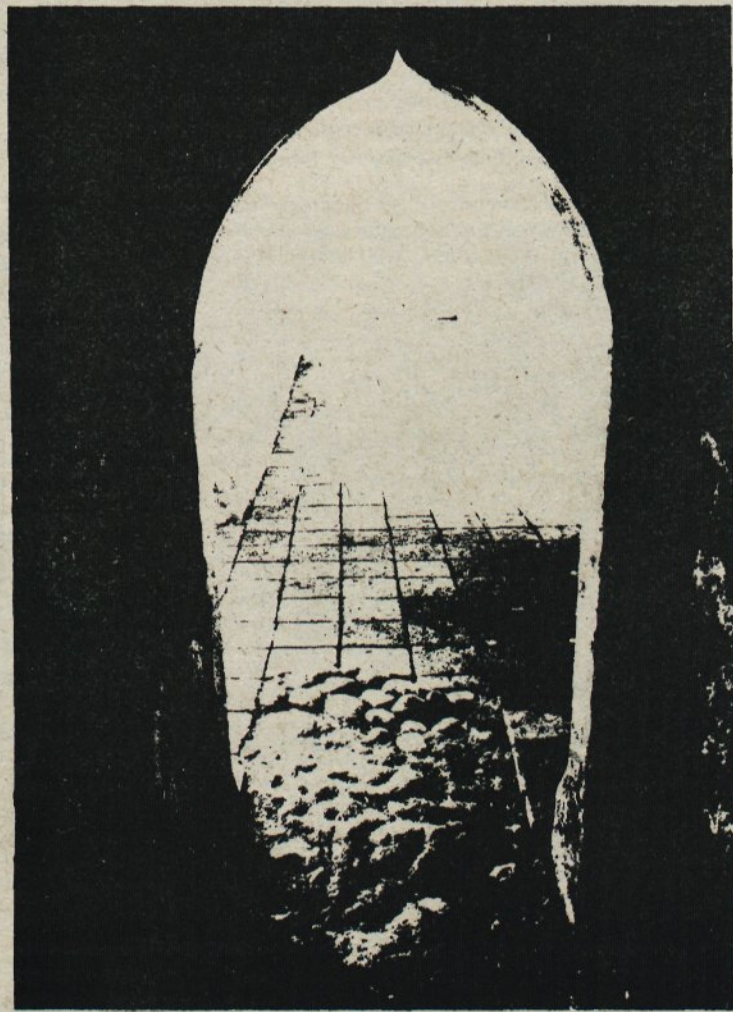
Zgodovina Bistre

Prebivalcem v rimski dobi bujni izvirki Bistre niso ostali neznani. Rečica Bistra je omogočala zvezo z Vrhniko (Nauportus) in Ljubljano (Emona). V kasni antiki je pot z Vrhnike vodila skozi Bistro v Borovnico in v Podpeč. O tem pričajo ohranjeni rimski kamni v Bistri, med njimi je tudi temeljni kamen Neptunovega templja.

Kartuzijanski red je kot cistercijski nastal v 11. stoletju iz velikega odpora proti bogastvu in razkošju takratnega cerkvenega življenja. Ime je dobil po dolini — tedaj še neprehodni divjini — Chartereuse blizu mesta Grenoble v francoski Alpih. Tam je ustanovitelj reda sv. Bruno iz Kölna 1084 postavil prvi samostan, od tam pa so prišli menihi v prvo slovensko kartuzijo Žiče na Štajerskem.

V razliko od obeh štajerskih kartuzij (Žiče in Jurklošter), ki ju je ustanovila vojvodska rodbina Traungavcev, in od dolenske (Pleterje), ki so jo ustanovili Celjski grofje, so kartuzijo Bistro zgradili Spanheimi. Koroški vojvoda Bernard Spanheimski je okoli 1220 poklical prve kartuzijanske menihe na Kranjsko. Naselili so se v Borovnici, da bi od tam nadzirali gradnjo samostana v Bistri.

Za mlado kartuzijansko ustanovo Bistro se je zavzel Bernardov sin Ulrik Spanheimski. Z darilno listino (1. novembra 1260) ji je zagotovil obstoj, povečal posestva in potrdil meje imunitetnega področja. Kartuziji so podprli tudi drugi svetni in cerkveni velikaši, zlasti pa Celjski grofje. Vrhunec je dosegla v 14. stoletju. Njena velika posestva so bila raztresena po vsej Kranjski, na Gorenjskem, v Istri, na Vipavskem, največ pa jih je seveda bilo v neposredni okolici, južno od Ljubljane do Cerknice. Imela je hiše v Kranju, Ljubljani in Kopru, vključili so ji cerkniško faro. Bila je oproščena večine mitnin, pobirala je desetine, denar od zadušnic, ter imela pravico od dodstva. V tem stoletju je samostan dvakrat pogorel. Pogorela je samostanska knjižnica, tako da so iz te dobe ohranjeni le redki knjižni spomeniki. Naslednja stoletja so prinašala kartuziji udarce. Prvo in splošno zlo so bili turški napadi. Obenem jo je prizadela reformacija, in sicer ne le materialno, temveč je samostanu škaila tudi duhovno življenje. Najhujša kriza je bila v času priprav za ustanovitev goriške škofije in reorganizacije reda. Ko je bila izročena posest, zlasti velja omeniti pridobitev gradu Loško pri Cerknici, razen tega je obogatela z vrsto privilegijev. Cesar Leopold je bistriškega priorja Ciriana povzdignil v prelata s pravico dedovanja (1660), red ga je imenoval za viziratorja Alemánia. Leta 1690 je postalo bistri-

sko področje s cerkniško faro samostojen arhidiakonot Bistra, bistriški prelat Hugo pa njegov prvi arhidiakon.

Ob razcvetu in uveljavljanju Bistre nesreča ni počivala. Močnemu potresu (1670) je po sto letih (1773) sledil požar in upepelil večino samostanskega poslopja. Komaj se je Bistra opomogla, je Jožef II. z odlokom 29. januarja 1782 kartuzijo razpustil. Vse premoženje je prešlo v roke verskega sklada, ustanovljenega v okviru državne uprave. Po odhodu Francozov in vrnitvi avstrijske oblasti je bila nekaj časa v Bistri okrajna gospodinja in sodnija za občine Vrhnika, Polhov Gradec in Borovnico. Leta 1826 je poslopje in okoliško posest kupil trgovec in tovarnar France Galle. Bistri je dal podobo prave graščine, ko je odstranil še zadnje sestavine kartuzije. Cvetlični vrt so krasila eksotična drevesa. Zemljiška posest Galletove družine je obsegala več kot 1200 ha, imeli so pravico od ribolova v Borovničici, Bistri, Ljubiji, Tunjici in Ljubljani. V posesti je imela štiri žage in mlin in na Pokojišču lovsko kočjo. Galletova rodbina je bila lastnica Bistre do konca druge svetovne vojne, ko je graščina z zemljiško posestjo postala splošno ljudsko premoženje. Veleposestvo je 2. februarja 1945 v celoti prevzelo Ministrstvo za gozdarstvo LR Slovenije in ustanovilo zanj posebno državno gozdno upravo s sedežem v grajskem poslopju. Nekaj prostora je dobil 1947 Gozdarski inštitut Slovenije za ureditev študijskih zbirk s področja gozdarstva, lesarstva in lovstva. Leta 1951 je grad s parkom, staro žago in z manjšim delom gozda prevzel Tehniški muzej Slovenije. Gozdna uprava se je izselila, muzejske zbirke gozdarskega inštituta pa so prešle v okvir Tehniškega muzeja Slovenije.

Na preteklost Bistre spominjajo okoliški spomeniki. Našteti jih velja le nekaj. Med Borovnico in Bistro v vasi Dol najdemo samostansko kaščo z letnico 1659 na kamnitem okenskem okviru. Na Pokojišču v pročelju hiše, zgrajene na mestu nekdanje bistrske colnerije, je vzidana plošča, ki ohranja spomin na samostanske čase. Na hribčkah nad Preserjem stojita cekvici sv. Jožefa in Žalostna gora, ki ju je gradil samostan. Prva nosi letnico 1659, vrh njenega oltarja krasi grb. Druga je iz leta 1729. Nagrobnik zadnjega prelata Bruna Orterja je na Črnem vrhu nad Polhovim Gradcem. bil je odličen rezbar, o čemer pričajo rezbarska imena (Menešija, Prelatova pot itn.) oživljajo spomin na bistrske kartuzije. Bogato je ljudsko izročilo. V srednjeveških listinah je kartuzija nosila tri najpogostnejša imena: Vallis locosa, Freudenthal (Vesela dolina) in bistra. Skozi čas njene zgodovine nas popelje razstava v grajski kapeli.

Bistri dela posebno čast nekdanja železniška čuvajnica nad gradom, v kateri se je 1971 rodil svetovno znani arhitekt Janez Jager, predstavnik slovenske moderne.

KATARINA KOB-ARZENŠEJ

SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA

MILAN DEKLEVA
ploščadi trebuha
obleganje prstov
povoščen zamašek
v grlu spomina
zaupana večšina
zdrsanje nohta
petarda poleganj
nabrekanje vina
je hlad med ekstazo
dotikanje vonjev
poljubljanje čela
je hrbet v neznano
diskretno rosenje
obločnica beder
sok brezinih popkov
močvarasto vrenje
koračnica ustnic
prelepljenih s kožo
maršruta ljubezni
med zrnjem in kožo

Na literarnem večeru v grajski kapeli so brali svoje pesmi Branko Šomen, Tone Kuntner, Milan Dekleva in Pavel Mrak.

Za zaključek literarnega večera je skupina za amaterski film Argos predstavila svoj prvi film z naslovom INO ONI ali slika v razdalji.

TONE KUNTNER

To je torej tisto življenje,
ko si sam svoj gospod,
ko si postavil svoj dom,
pa vendar nisi doma,
ko imaš vse in ničesar nimaš,
ko vse bolj udobno živiš
in vsak vse bolj zase živi
in drug mimo drugega,
ko sprejemati ni več radost
in ko dajanje ne polni srca.

To je torej tisto življenje,
ko si dospel,
kamor si hotel dospeti
in nimaš več kam hrepeneti.

To je torej tisto življenje,
ki ga moraš do kraja živeti.

BRANKO ŠOMEN

KAM KAMEN HODI SPAT

Kam kamen hodi spat
Kam konji s piste umirat

Kdo kamnu zapira trudne oči
Kdo konjem bere črno mašo

Kam kdo in zakaj
Kako se reče nežni besedi
Ko ves dan kaplja iz očesa

Kako se reče belemu kolenu
Ki ves dan kleči na meni

Kam kdo kako in zakaj
Kje so ti vsesplošni odgovori
Pregnezili zimo moje mladosti

Kaj je res potreben odgovor
Ko pa ni nikogar ki bi znal

Kam kamen hodi spat
Kadar mu konj umre na ramenu

PAVEL MRK

KDO BO HODIL NA MAH

po šihu domov
postana južina
otroci v šoli
žena na mahu

konj počasi vleče voz
prometa je bilo včasih manj
kimajoč vase odzdravljam

aston rjavec
prestopi se...

znočilo se bo zgodaj
v brazdah zoranih njiv
sključena žena
bele breze v črni pokrajini
napeto zelenilo trav
žarenje kalužnic

aston rjavec
prestopi se...

udarec s kopitom
razklana lobanja
pogled brez oči
v nebesni svod

sem se kar ulegel
na rob kolovoza
kot ob nedeljah
po južini
le roke so čudno
odprte za delo

aston rjavec

ko d meni odzvonilo
kdo bo hodil na mah
kdo bo posadil krompir

Popularni slovenski pevec — avtor Jani Kovačič se je predstavil s svojimi pesmimi v grajski kapeli, kjer je bil v sredo, 27. junija literarni večer.

Literarni večer

Med prijetna doživetja tokratnih kulturnih srečanj v Bistri prav gotov lahko štejemo tudi literarni večer. Poslušalcem, ki se jih je v prostoru nekdanje grajske kapele v Bistri zbralo kar precej, so se predstavili štirje pesniki: Branko Šomen, Tone Kuntner, Milan Dekleva in domačin Pavel Mrak. Vsak je prebral nekaj svojih novjših pesmi, za glasbeno spremljavo in povezavo pa je poskrbel pevec in kitarist Jani Kovačič.

Pesnika Branka Šomena smo na Vrhnikih že spoznali, saj je s svojimi pesmimi pomagal otvoriti razstavo slikarja Kiarja Meška. Šomen je svojim kar številnim pesniškim zbirkam v preteklem letu dodal še roman Peti letni čas ter zbirko mladostnih spominov, namenjenih otrokom, ki nosi naslov Med v laseh. Če omenimo še njegovo delo pri filmih, da je avtor številnih humoresk, ki jih poslušamo na programu ljubljanskega radia, kjer Šomen dela kot novinar, pa tudi v knjižnih izdajah, če omenimo, da se ukvarja tudi s prevajanjem, še zlasti iz poljskega in češkega jezika, je pestra podoba njegovih dejavnosti skoraj izčrpana. Pesmi, ki jih je prebral v Bistri, so iz še neobjavljene zbirke Šepetanje mravelj.

Tone Kuntner se je predstavil s pesmimi iz svoje zadnje pesniške zbirke Ledene rože, za katero je lani prejel nagrado Prešernovega sklada. V prvih pesniških zbirkah smo Kuntnerja spoznali predvsem kot pesnika, nostalgичno vezanega na zemljo in vaško okolje, v tej zbirki pa je tematiko razširil na

mestno okolje, kjer ga zanima predvsem odtušnost človeka od soljudi in zemlje.

Najmlajši med predstavljenimi pesniki je Milan Dekleva. Pred precej leti je izšla njegova prva pesniška zbirka Mushi, mushi, v kateri je objel pesmi, pisane po vzoru japonske haiku poezije. Pesmi v njegovi novi pesniški zbirki, ki je izšla v začetku tega meseca in ki nosi naslov Nagovarjanje, pa je v uvodu zapisano, da se na tematskem ozadju njegove poezije zdaj bolj zdaj manj zarisujejo dve temeljni značilnosti zaznavanje in členjenje vidnih in slušnih impulzov iz narave, nenehno spletenih z ljubezensko čutno skušnjo ter subtilno spraševanje in nagovarjanje samega sebe, pravi jezika, ki se iz teh izkušnih rojeva. Iz te zbirke so bile tudi pesmi, predstavljene na literarnem večeru.

Pavel Mrak nam je prebral nekaj pesmi iz raznih svojih razmišljanj. Njegove pesmi govorijo o zemlji in o ljudeh na njej, o času, ko se je zemlja zablajala zaradi industrializacije, o ponovnem čenju med pozabljene kmečke hiše. Pesmi govorijo tudi o odtujenosti ljudi danes in o njihovem stanju po potrošniških dobrinah in vrednotah. Pevski simbolno povezuje ljudi včeraj, danes, jutri v njihovem rojstvu, žitju in umiranju. Pesmi govorijo o človeškem duhu, njegovem večnem hrepenenju po ljubezni, o koraku in pogledu v nove galaksije.

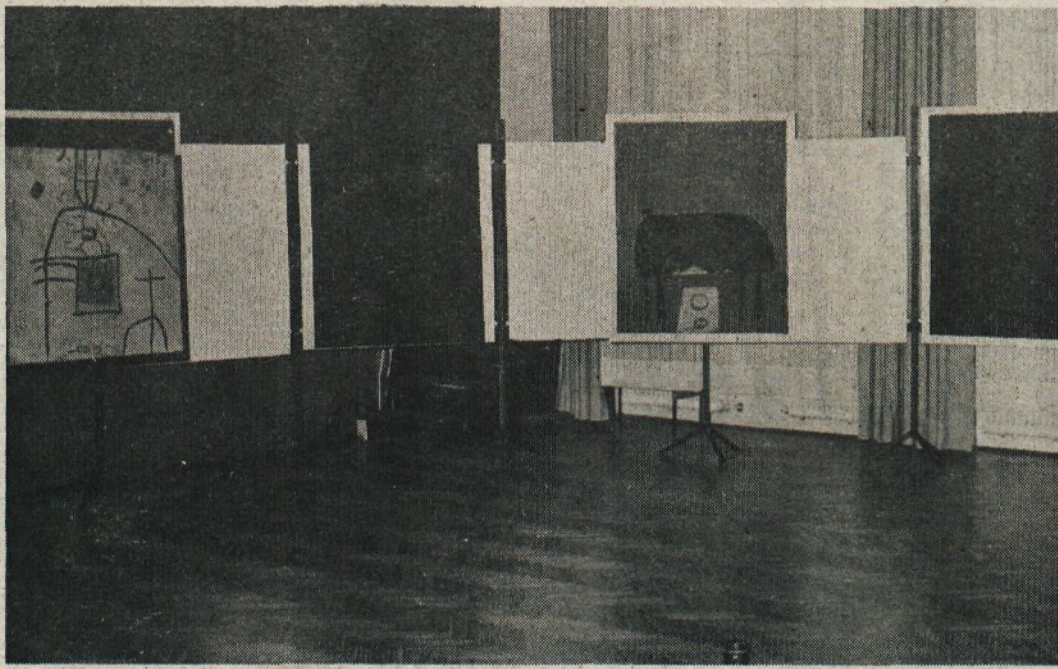
VIDA CU

Ob razstavi »Barjanska zemlja« kiparja Toneta Lapajna

Avtorja smo Vrhničani spoznali že leta 1977, ko nam je predstavil svoje barjance. Kipar izrazit po svojih umetniških iskanjih je s čudovitim ciklusom lesenih figur spregovoril o ljudeh in življenju na Barju; eruptivno in domišljeno z izredno umetniško močjo izdelane figure. Starodavni ritem lesa je oživel pod njegovimi rokami v novo razumevanje in sporočanje. Navidezna robotost figur iz pokrajine, katere umetniški interpret Lapajna nedvomno je, pa prav s predstavitvijo barjanske zemlje dobiva svojo nadgradjo.

Zemlja! Barjanska zemlja v vsej svoji barvitosti tega edinstvenega koščka naše domovine — Barja. Prostor njegovih barjancev zaživi pred nami. Pred nas so postavljena sporočila iz zemlje. Sporoča nam avtor, ki je v svojih umetniških iskanjih spoznal iskanja-Evropske. Če je njegova uporaba lesa izredna tudi po tem, da je univerzalna in vsemu razumljiva, je vendar trdno zazidana v slovenski zemlji. Zemlja, katero je izkopal na Barju, to vpije. Zrel in izredno težak spopad občutljivega avtorja za vse nas. Predstavitev to dokazuje neizprosno. Poezija obvladane likovnosti je v teh sporočilih.

Mnogoplastnost sporočila skritega za simbolni naziv 9. MAJ je govorica bosih nog na kolovozih Barja in utrujenost barjanskih gospodarjev in gospodaric, je govorica ostankov kultur iz tega barja, je govorica živali in dreves, je govorica rodovitnosti in mrtvih mahovskih voda, in je govorica

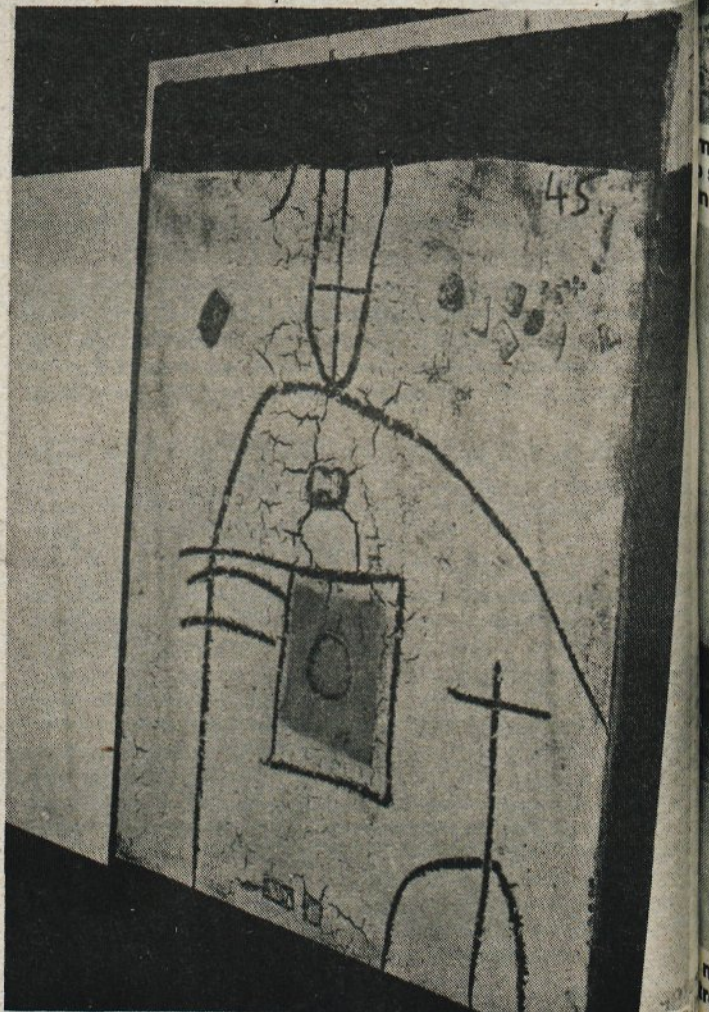

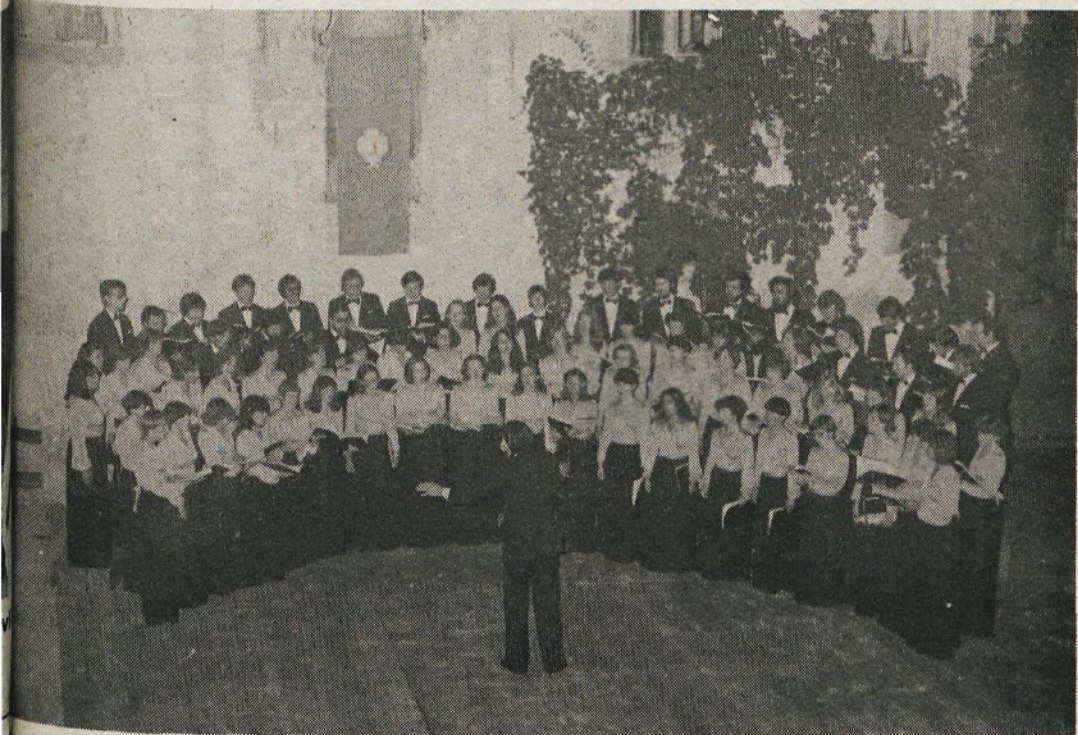
osamljenih jelš. V tem je davni vrisk partizanskega Krma in bolečine Kozlarjeve gošče. Je krik Barja samega za naš jutri, v katerega vstopamo v vso neodgovornostjo posegov v naravo danes.

Je neizprosna govorica avtorja, ki odkrito priznava neizprosno razumevanje in iskanje in opozarja, da zemlja ni samo zemlja v katero orje kmet. Zemlja je mati. Zemlja je domovina. Čutiti zemljo in jo izpovedovati.

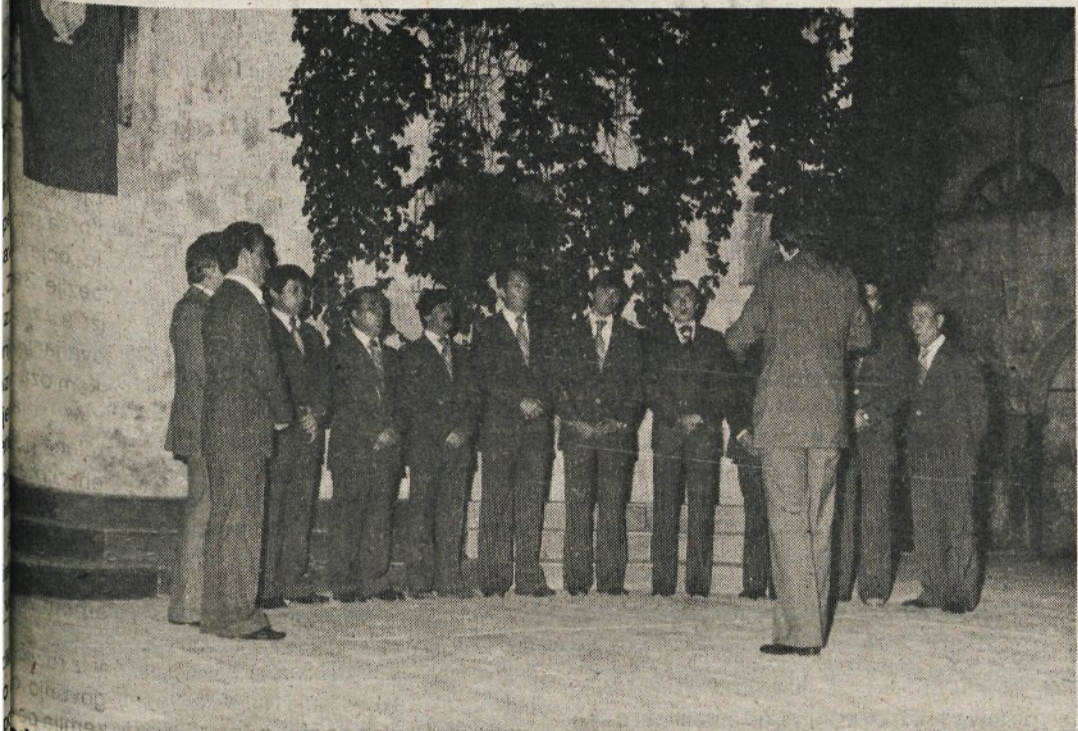
Pesem Barja, lepa pesem domovini.

PAVEL MRK

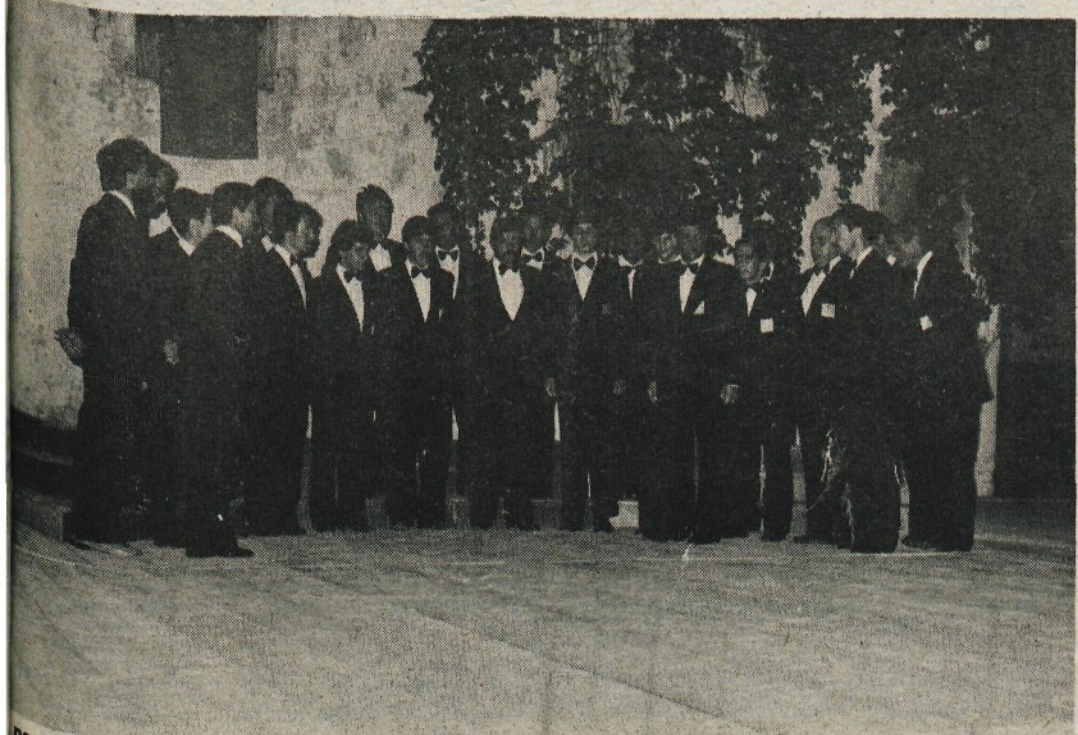
MPZ Tone Tomšič je prvič predstavil 33-letni koncert, na katerem je bila izvedena krstna predstava v Ježeve skladbe Stric.

Predstavitve MPZ LIKO Borovnica, ki je v letošnji sezoni pridobil precej novih članov.

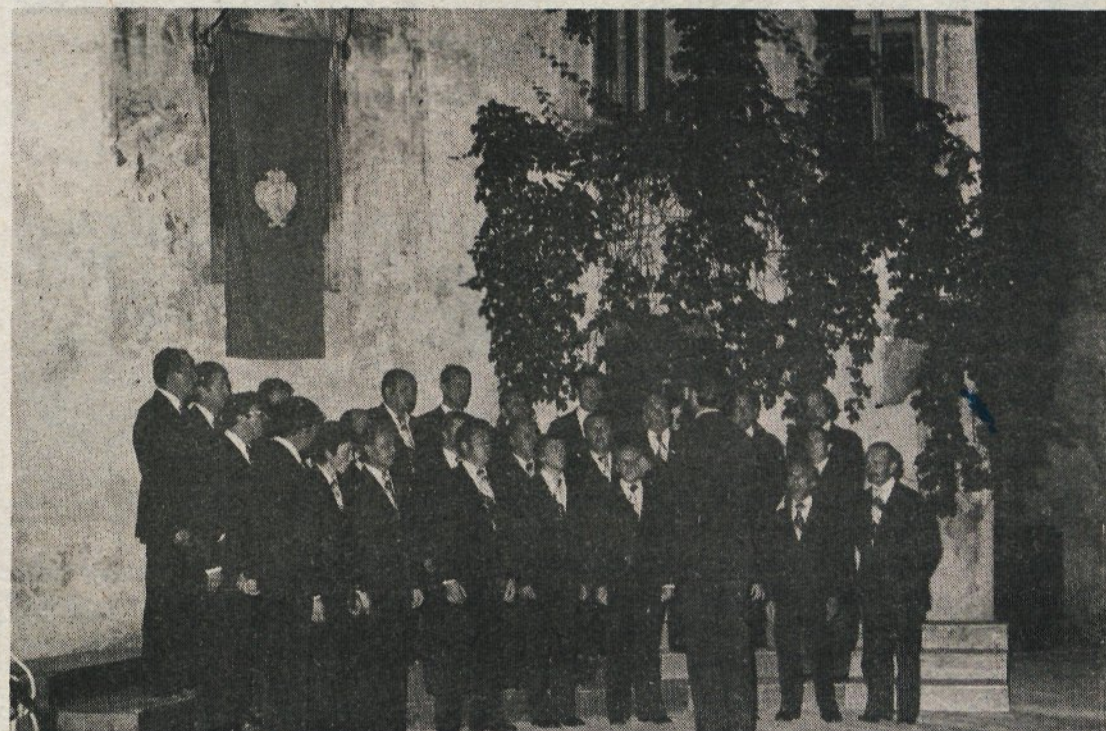
Matersko gledališče Argos je v letošnji sezoni naštudiralo »Veroniko« Frančka Rudolfa, s katero se predstavili v maju na premieri v Cankarjevem domu, na zaključni prireditvi gledaliških skupin občine Vič-Rudnik in v Bistri, od koder je prizor.

Nastopom MPZ Ciciban iz Mirna se je medobčinsko sodelovanje na zborovskem področju še razvijalo.

Kljub slabemu vremenu je Študentski ljubljanski oktet navdušil poslušalce s koncertom v Cankarjevem domu.

MPZ IUUV TOZD Usnjarna se je tudi letos predstavil v Bistri.

MPZ LIKO Verd je bistriškemu občinstvu dobro poznan. Letos imajo pevci poleg letnega koncerta v Bistri za sabo še nastope v naših krajevnih skupnostih in gostovanja v Cerknici, Rovtjah in Domžalah (posnetek).

Obiskovalci večera, kjer so se predstavili trije MPZ, z zanimanjem spremljajo spored.

SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA BISTRA '79 • SREČANJA

Vloga likovne tvornosti v današnji družbi, predvsem o njeni vlogi v našem vrhniškem prostoru in o oblikah približevanja kvalitetne likovne umetnosti delovnemu človeku je bila osrednja tema pogovora med likovniki in občinstvom v času likovnega srečanja v Bistri.

Srečanje likovnikov Bistra 79

V času od dvajsetega do tridesetega junija so se je v okolju bistrškega Tehničnega muzeja srečali tudi likovniki in fotografi iz domovine in zamejstva. V svoje skicirke so skušali zajeti delček bogatega okolja oziroma svoje odzive nanj. Vrednost likovnih srečanj je bila odpiranju likovne dejavnosti in njenem povezovanju z drugimi oblikami umetniškega ustvarjanja, kot so literarna, glasbena, gledališka in filmska.

V pogovoru z likovnim kritikom Aleksandrom Bassinom in z občinstvom so likovniki skušali odgovoriti na vrsto vprašanj o vlogi likovne tvornosti v današnji družbi, predvsem o njeni vlogi v našem vrhniškem prostoru in o oblikah približevanja kvalitetne likovne umetnosti delovnemu človeku. Govorili so predvsem z namenom, da bi razširili likovno občut-

ljivost do take mere, da bi ljudje odklanjali kič, s katerim se še vse prevečkrat srečujemo.

Likovna dela, ki so nastala v tem kratkem času in ki še bodo nastala v ateljejih na podlagi skic in zapisov udeležencev, bodo prikazana jeseni na skupni razstavi na Vrhniki.

Likovnega srečanja sta se udeležila dva poljska umetnika, grafik Zbigniew Lutomski in slikarka Annia Lutomska ter 6 domačih slikarjev: Georgi Boženov, Franc Curk, Tone Lapajne, Pavel Mrak, Lovro Novinšek, Žaro Vrezec in fotografa Miro Zdovc in Danilo Todorović.

V salonu Industrije usnja Vrhnika je bila v času kolonije odprta tudi razstava grafičnih del poljskega gosta Zbigniewa Lutomskega.

FRANCI CURK

ZBIGNIEW LUTOMSKI na samostojni razstavi grafik v Razstavnem salonu IUV.

Slikarstvo G. Božinova

Desetletno slikarsko iskanje slikarja Božinova pozna razmišljanje, katerega slikar sproti prilagaja svojemu zorenju in splivanju ter odzivanjem. Eruptivna risba in bogat drzen kolorit. Slika narejena v grobo reliefno nanešeni barvi, ki se vrača nazaj v risbo kot osnovo. Pozna prehode v abstrakciji, katera ga vrača v opredeljeno opredeljenost. Slikar svoje razumevanje opredeli motivno od skoraj panoramske pokrajine do portreta oziroma avtoportreta. Doslednost dialoga s seboj uravnava svojo življenjsko, se pravi tudi slikarsko pot.

Dialog s svetom, prostornost vzpostavi z naslikanim prostorom neskončnosti nebesnega svoda. Ujetost v urbani prostor — čas v dialogu z večnostjo prostora. Premagovanje prostora, dialog z večnostjo prostora in njegovim prostornostjo naslikana ptica. Ptica simbolno upodobljena živa bitja — prisposoda njihovih človeških tesnob. Ptice tako postanejo avtorjev dialog človeške ujetosti. Molk ljudi, čakajoča usodnost njihov vsakdan pa tudi njihov boj. Ujetost in svoboda, svoboda absolutnega v dialogu z resničnostjo. Čakanje, kot počitek za pot ali čakanje kot utrujenost po premagani poti. Slikarjev dialog je neizprosno začel. Nebo skozi okno Strumiškega ateljeja je prav isto kot nebo iz podstrešne sobe v Dragomerju. Mogočnost prostora za krhka krila ptic. Človeški lik ptica ujet v diagonalah urbanega prostora. Leteti simbolno pomeni premagati prostor.

Slikar dosledno ustavi let. Ptice nikoli niso svobodne v letu. Ptice so ujele na zemljo, urbani prostor ali divjino v iskanju hrane. Ptice so ujele v neskončnost razpetih žic. Ptice ujele v kletkah prostora. Barvitost običajnih golobov umira za kovinsko mrežo. Slikar raztrga nenaravnost te ujetosti v industrijsko izdelano mrežo in jo zakrpa z vrstico z zarjavelo žico. So poti v

svobodo tisto pravo, ptice — ljudje, ljudje — ptice jo vedno znova odkrivajo in zapirajo. Ptice in ljudje — ptice — ljudje so v stiku. Naslikane odprti kljuni so vsakdanja lakota. Ptica tisti drobna z dvorišča in domače veje, domačnost minost petelinov, krhka neznatost tujih ptic tisti ždenje golobov. Molk ptic pred neskončnostjo prostora izriva barvitost iz slike ali jo umiri v strogo podredi tesnobnosti. Če pomeni barvitost petelina skicozni nanos srečanja pomeni mirna ujetost lastovke že tudi preiščevanje. Kje sem? Koliko časa? Kam na pot? Na pot neskončnost ali na pot vrnitve. Napetost teh razmišljanj, molk katerega slikar ne more premagati. Pogovor ali molk iz svojih platen slikar prizadeto ponuja gledalcu. Prizadeta barvitost življenjskih spopadov se lahko umiri v skoraj neravni kolorit, ko ptice ne pripadajo več življenju ampak so prisposoda nehanja. Ptica ne kot mrtva priroda ampak ptica v ustavljenem letu oziroma nehanje kot molk končnega leta.

Čeprav slikar nakaže obe skrajnosti nebo in ljenost rojstva in končnost, utrujenost je v veliko barvitih trenutkov srečnih ptic — ljudi in njihovih tesnob.

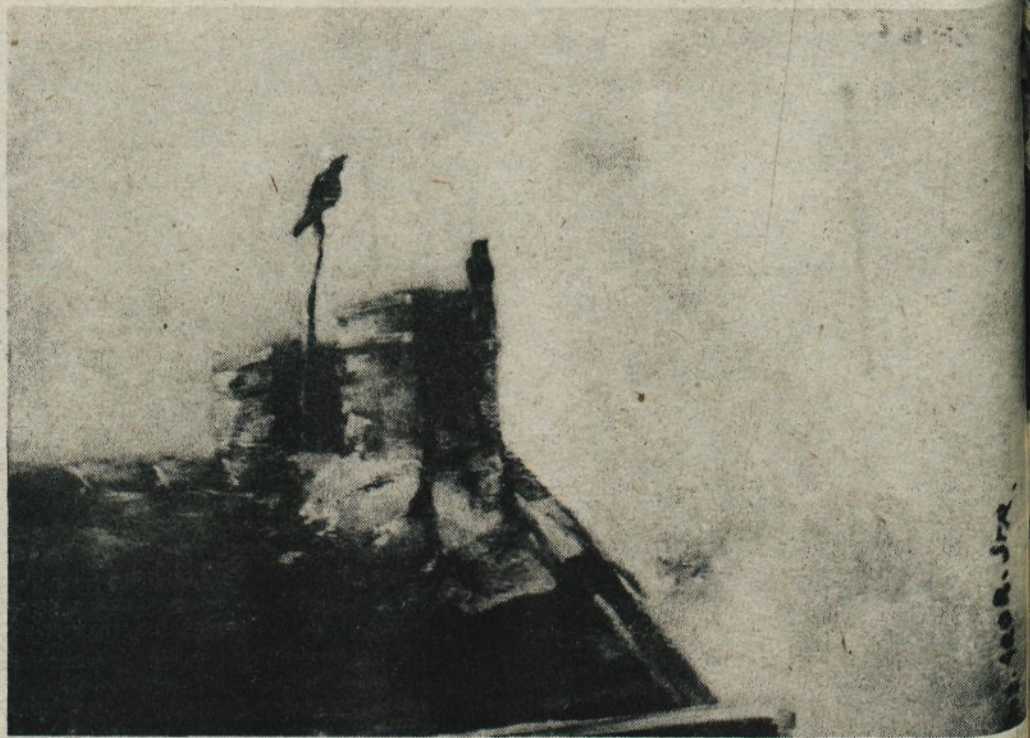
Slikarsko — človeško razumevanje tako, skicozna slika iz ateljeja ko sta združena ptica in človek. Človek — Leda nedodelana skicozna nanešena večna neznanka in ptica beli labri, mistična resničnost hrepenenja in neskončnosti.

Naslikane ptice slikar ponudi objemu našega v pogled. Ljudje nimamo kril. Zato Božinov slikar ptice. Ptice, ki lahko ali pa ne morejo leteti.

PAVEL MR

Celjski gledališčniki so odlično predstavo Mojster Arden odigrali v Cankarjevem domu zaradi slabega vremena.

Slika s samostojne razstave Georgija Boženova v Jelovškovi galeriji v Ljubljani, kjer je razstava odprta od 12. do 22. julija.

Taktične vaje so dobro izvajali.

Karel Mušič, predsednik občinske gasilske zveze: »Tekmovanje je oblika krepitve usposobljenosti.«

Gasilsko tekmovanje

Ob dnevu civilne zaštite — 20. juniju — sta Občinska gasilska zveza in Občinski štab za civilno zaščito organizirala tekmovanje gasilskih enot CZ, prostovoljnih gasilskih društev in ekip industrijskih gasilskih društev. Tekmovalo je 9 ekip prostovoljnih in industrijskih društev v moški, ženski in mladinski konkurenci ter 9 gasilskih ekip CZ. S tem tekmovanjem, ki ima namen preverjati in usposabljanje gasilske enote in s tem krepiti našo družbeno samoznaščitost, so se vključili v akcijo »Nič nas me sme presenetiti.«

O tekmovanju smo se pogovarjali s predsednikom občinske gasilske zveze Karlo Mušičem in ga zaprosili, da oceni to tekmovanje.

»Tekmovanje se res niso udeležila vsa prostovoljna gasilska društva iz občine, tudi vse gasilske enote CZ, pa vendar menim, da je kljub temu dosežen velik uspeh. To je oblika vzgajanja mladim in krepitve usposobljenosti ekip in posameznikov. Mišlim, da bo to tekmovanje dober pregled tistim, ki letos niso tekmovali, da se bodo prihodnje leto pridružili. Vsi gasilci se moramo zavedati, da bomo le z nenehno vajami, ki pa se preverja na tekmovanjih, uspešnejši tudi takrat, ko stare zares, ko zagori.«

»Torej so razlike v usposobljenosti posameznih društev!«

»Razlike med tistimi, ki tekmujejo in tistimi, ki se redno ne udeležujejo tekmovanj, so vidne.

Pogledmo: če hoče neka enota, desetina, tekmovali, mora tudi vaditi, s tem pa pridobi tudi strokovno znanje in izurjenost. V gasilskih enotah CZ so ljudje, ki so že bili gasilci in nekdanji veščiki rokopisani z orožjem pa ga že dolgo niso imeli v rokah in tudi taki, ki se sploh še niso preizkusili v gasil-

skih veščinah. S takimi skupnimi tekmovanji pa si bomo vsi pridobivali izkušnje in širili operativnost. Veliko operativnih članov je v dopoldanskih urah na delovnem mestu in tako bodo prišle prav enote CZ če bodo dobro izurjene.«

Za zaključek pa je poudaril, da občinska gasilska zveza pripravlja tudi tečaj za vse strojnike gasilskih društev in enot, kajti zavedajo se, da morajo nenehno strokovno usposabljanje članov in se aktivno vključiti v akcijo »Nič nas me sme presenetiti.«

Rezultati

Gasilska društva:

— moški: 1. Ligojna 733, 2. Fenolit 723, 3. IUV — Usnjarna 663, 4. Zaplana 616 točk

— ženske: 1. Fenolit 646 in 2. LIKO Borovnica 632 točk

— mladinci: 1. Bevke 380, 2. Podlipa 369, 3. Log 323,5 točke

Gasilske enote CZ: 1. KS Borovnica 802, 2. KS Verd 798,5, 3. LIKO Borovnica (ženske) 771,5, 4. LIKO Verd 761,5, 5. KS Dragomer-Lukovica 758, 6. KS Blatna Brezovica 741, 7. KS Podlipa-Smrčje 722, 8. KS Bevke 721,5 in 9. KS Zaplana 612 točk.

SPORTNO TEKMOVANJE OB 35-LETNICI FORMIRANJA I. TANKOVSE

Zmaga slavljencev

Ob 35-letnici ustanovitve in delovanja I. tankovske brigade sta ZTKO in komanda 1. tankovske brigade organizirali tekmovanje v malem nogometu, košarki in šahu. V zanimivih tekmah je 29. in 30. junija tekmovalo 20 ekip. Vrstni

nogomet: 1. V.P. 201-D Vrhnik, 2. V.P. 270-A, 3. Igrad, 4. V.P. 5312 Vrhnik, 5. Fliper, 6. delovna enota, 7. Dragomer, 8. Borovnica, 9. Mladi tehničar, 10. Horvati, 11. Hajduk, 12. TO Vrhnik. **košarka:** 1. V.P. 5312 Vrhnik, 2. Dragomer, 3. Mladina I., 4. Mladina II., 5. Mladi tehničar, 6.

Šah: 1. V.P. 5312 Vrhnik, 2. Dragomer II. STANKOVIČ MILADIN
ŠD Vrhnik, 3. Dragomer I., 4.

ŠAHOVSKE VESTI

Ponovni uspeh Leona Gostiša

Na pred kratkim končanem prvenstvu Notranjske za člane je Leon Gostiša dosegel izreden uspeh in v zelo močni konkurenci 17 šahistov postal prvak Notranjske. Ostali šahisti ŠD Vrhnik so potrdili svoje kategorije.

Vrstni red naših: 1. Gostiša Leon 12,8. Gostiša Franc 8,12. Prvinšek Jože 7,5, 14.—15. Mlinar Vlado in Čačič Slavko 5,5 točke.

Turnir tretjekategorikov

Na turnirju tretjekategorikov od 1. maja do 21. junija je sodelovalo deset mladih vrhniških šahistov. Drugo kategorijo so si pridobili: Čačič Stevo, Justin Matjaž in Trček Zdeno. STANKOVIČ MILADIN

Na sliki: Naši balinarji v »finišu« — Orešnik Žane, Turk Franc ml., Turk Franc st., in Urh Franc, kakoj ko so vrgli kroglo.

Lovci smo tudi športniki

Lovci se ukvarjamo tudi s športnimi panogami in ne samo z lovom. Tako smo letos imeli meddružinsko tekmovanje, na katerem so sodelovale lovške družine iz Logatca, Hotedrščice, Rovin in z Vrhnik. Gostišnica letošnjega tekmovanja je bila lovška družina Horvate, tekmovali pa smo pri lovski ekipi v Češniku. V streljanju na glinaste golobe in v srnjakovo tarčo z lokalizirano puško nismo dosegli ravno najboljših

rezultatov in nismo osvojili prvega mesta, tako da smo morali pokal, ki smo ga osvojili lani, predati ekipi Hotedrščice. Kaže, da smo se premalo pripravljali za tako močno konkurenco.

Izvrstni pa so bili balinarji, saj so premagali vse nasprotnike.

Prihodnje leto bo gostiteljica srečanja LD Logatec in če hočemo dobiti prehodni pokal nazaj, se bomo morali bolj potruditi in se že sedaj pripravljati na to tekmovanje.

PLANINSKE VESTI

Javno opravičilo staršem

Javno se opravičujemo staršem tistih otrok, ki so s udeležbo izleta dne 20. 5. na NANOS. Vrnili smo se mnogo prepozno, ob 10 uri zvečer, ter s tem povzročili staršem velike skrbi in morda tudi odpor proti društvu. Šolanih vodičev za ta izlet je bilo dovolj. Zgodila se je napaka. Precejevali smo fizične sposobnosti otrok. Izleta so se udeležili otroci različnih starosti. Največ je bilo majhnih. Da je bil izlet še težji, je bilo ta dan zelo vroče, +28°. Nekateri otroci so hodili hitreje, nekateri pa bolj počasi in težje. Tako so vodiči z večjimi otroki čakali ostale skupine, pomagali otrokom (zelo utrujenim in žejnim) in končno zamudili avtobus, ki je bil predhodno določen za povratek. Kaj naj še napišemo? Krivi smo. Skupina se ne bi smela razcepiti. Prosimo starše, naj nam oprostijo ter naj ne izgubijo zaupanja v nas — zaupanja zaradi ene napake. Napake se dogajajo tudi drugje: v službah, doma, v prometu — toda krivec je največkrat človek. Nekateri so kaznovani, nekateri ne. Za nas je kazen že dovolj velika, saj se zavedamo, kolikšne skrbi smo nakopali staršem, koliko naporov otrokom. Zato se javno opravičujemo. Otroci naj ostanejo še v bodoče člani našega P. D. Vzgajali jih bomo v planinskem duhu — uživati v naravi, jo čuvati — ter v njej uživati. Na vse izlete so vedno vabljeni tudi starši.

Planinski pozdrav!

Dodatno obvestilo o taboru v Krnici

Prijave sprejemamo že ves tekoči mesec. Nekateri starši si želijo letnega počitka bolj v hribovih kakor na morju. Zato lahko taborijo z otroki tudi starši. Seveda moramo pripomniti, da bo za njih veljal isti dnevni red tabora, kakor za otroke. To je: vstajanje, zajtrk, izleti, kosilo, večerje ipd. Tisti, ki še ne bodo prispeli z morja do 1. avgusta, ali pa bodo lahko koristili letni dopust šele po 1. avgustu, lahko pridejo tudi kasneje.

Vsem zakasnelim planincem bomo obračunali tabor po dnevih bivanja. Ker za starše naših šolanih niso udobni (dvojčki) ter jih imamo tudi premalo, je zaželeno, da pripeljejo s seboj svoj šotor (če ga imajo). Postaviti jim ga bodo pomagali naši planinci-vodiči. Če pa šotora kdo nima ga bomo vseeno sprejeli. Se bomo pač malo stisnili k tistim, ki bodo »stanovali« bolj udobno. Opozarjamo vse prijavitelce, naj se sestanka pred taborom zagotovo udeležijo. (Obveščeni bodo vsi pismeno). Na sestanku bodo dobili potrebna navodila o opremljenosti — kaj bodo morali vzeti s seboj: (volnene nogavice, pulover, kapo, vetrovko, volnene rokavice, polivinil, brisačo, spalno vrečo, čutarico, baterijo, en komplet spodnjega toplega perila, čevlje z narezano-profilno gumo, ipd.) Prvo pomoč ima vodstvo tabora.

Izlet v tabor z izrednim avtobusom bo v nedeljo 5. avgusta. O uri odhoda bomo obvestili z lepaki. Prijave bo sprejemala tovarišica Medić Ivanka v blagovnici. Izlet v tabor so postali že tradicionalni. Kakor tudi prijateljska tekmovanja med udeleženci tabora — ter izletniki avtobusa. To je nogomet, vleka vrvi (lansko leto so jo celo pretrgali) ipd. Po takih naporih sledi hrana na žaru ter seveda kaj za žejo. Tega izleta se lahko udeleži vsakdo. Posebno zaželeni so starši otrok. Izlet je pa tudi izredna priložnost za vse tiste, ki imajo avtomobile s pamirimi številkami.

Planinski pozdrav ter dobrodošli v lepi dolini Krnice

Triglavski dom na Kredarici

Prvič so zbirali sredstva za kočo, ki stoji danes že leta 1895 — s pozivom: »OKLIC ZA VSESLOVENSKE SKLAD ZA TRIGLAVSKO KOČO«. Sedanja koča je bila zgrajena brez dolgov in kreditov — samo s prispevki slovenskih planincev. Takratni predračun zasnovane koče je znašal leta 1877 5400 goldinarjev. Samo za primerjavo navajamo nekaj takratnih cen: (Po opisu Jakoba Aljaža): En par težkih gorskih okovanih gozderjev iz ruske juhte je bil 6 do 8 goldinarjev, nahrbtnik s predali 1 goldinar 30 kron. Še nekaj novejših zanimivih podatkov. Leta 1976 je v domu na Kredarici prenočilo 4183 ljudi, leta 1977 je prenočilo 4704 ljudi, leta 1978 pa 8050 ljudi.

Posnemajmo sedaj naše prednike! Darujmo obveznice, gotovino, gradivo ali opremo. V jesenski številki bomo pričeli imena darovalcev objavljati v Našem časopisu. Kdor želi obveznice še podariti, naj po telefonu obvesti na številko 751-001 tajnika P. D. Vrhnik, po obveznice bomo prišli na dom darovalca z ustreznimi potrdili Planinske zveze Slovenije.

Prepričani smo, da je tako enostavnejše od tega, predlaganega, kar smo v predhodni številki. Ker ob četrkih, ko so uradne ure, verjetno vsi ne utegnejo priti v planinsko pisarno.

ČE ŠO ZMOGLI ZGRADITI LJUDJE KOČO LETA 1896, SMO PREPRIČANI, DA ZMOREMO ISTO MI TUDI DANES.

Tudi vleka vrvi je ena od preizkušenj in oblik zabave v planinskem taboru. Lansko leto so sami močni fantje prišli za vrvi.

Izlet na Lubnik

Ob zgodnji jutranji uri se nas je zbralo precejšnje število večjih, mlajših in najmlajših planincev na lokalni avtobusni postaji. Cilj vseh je bil osvojiti vrh Lubnika nad Škofjo Loko. V Ljubljani smo prestopili na avtobus, ki nas je popeljal v Škofjo Loko. Med vožnjo smo se pogovarjali, nekateri že malicali, skratka bili smo precej živahni. Motil nas je edino dež, ki ni in ni hotel nehati. Ko smo izstopili, smo se postavili v vrsto, ter odkorakali proti cilju. Po Lubniku smo si hoteli ogledati tudi Škofjeloški grad. Ker smo bili vsi prelahko oblečeni ter brez primerne obutve in brez pelerin, smo vzpon na

Lubnik opustili. Zato smo si ogledali Škofjeloški grad. V gradu smo videli mnogo zanimivosti iz vojnih časov ter še iz časov pred vojno. Po ogledu smo se najprej malo odpočili — posedeli. Ko smo si odpočili, smo se napotili na Škofjeloško trim stezo. Pri vsaki tabli smo potelovadili čeprav v dežju. Mokri do kože, a veseli, smo se vračali proti domu. Še prej smo se pa okrepčali z odličnimi škofjeloškimi kremnimi rezinami. Tako da smo zapravili ves denar. Domov smo prišli mokri, siti in veseli. Lep izlet, kajne? Učenka 7. c. razreda iz šole »Ivan Cankar« PD Vrhnik

DRAGOMERČANI PRVAKI NOTRANJSKE

Nogometaši Dragomera so postali prvaki notranjske v sezoni 1978-79 z dvanaestimi zmagami in dvema neodločenima rezultatom. So edino moštvo, ki je odigralo vseh štirinajst tekem. V zadnjem kolu so premagali edinega enakovrednega nasprotnika za naslov prvaka ekipo Usnjaria in tako v enakovrednem boju dokazali, da so resnično najboljše pripravljeno moštvo.

Končni vrstni red: 1. Dragomer 26, 2. Stara Vrhnik 19, 3. Usnjara 18, 4. LIKO 11, 5. Rakek 8, 6. Cerknica 6, 7. Rakek (V) 6, 8. Borovnica) točke.

Seja občinske skupščine v septembru

V mesecu septembru predvidevamo sklic dveh sej zboru združenega dela, zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Vrhnika, in sicer naj bi bila prva seja v prvi polovici septembra, naslednja pa koncem septembra.

Iz tehničnih razlogov in zaradi letnih dopustov delavcev v tiskarni za to sejo ne bo mogoče natisniti gradiva v delegatski prilogi NAŠEGA ČASOPISA, ampak bodo gradivo prejeli samo delegati za vse zbornice občinske skupščine.

Prosim, da to začasno rešitev sprejmete z razumevanjem! Zbori občinske skupščine bodo na tej seji predvidoma obravnavali naslednje glavne točke

DNEVNEGA REDA:

1. osnutek plana drobnega gospodarstva
2. problematiko oskrbe v občini
3. cestnoprometno problematiko v občini
4. poročilo o izvajanju politike cen, ki so v pristojnosti občine
5. poročilo o izvajanju odloka o pokopališkem redu
6. predlog družbenega dogovora in osnutek odlokov o ustanovitvi družbenih svetov
7. poročilo o stanju objektov na področju telesne kulture ter kulturnih domov
8. predlog odloka o skladu skupnih rezerv

Na drugi seji v septembru pa bosta osrednji točki:

1. problematika komunalnega gospodarstva s posebnim oziroma na odlaganje zapadlih obveznosti do krajevnih skupnosti skupaj z analizo poslovanja in gibanja OD v KP Vrhnika
2. uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu in obravnava ustreznih aktov

Da bi bili seznanjeni s tematiko, ki jo bodo obravnavali zbori občinske skupščine, je v nadaljevanju navedena kratka vsebina posameznih gradiv.

Delegati pa bodo s sklicem sej prejeli vsa gradiva v celoti, skupaj s stališči izvršnega sveta k posameznim gradivom.

Oskrba v naši občini

Stanje oskrbe v občini Vrhnika so obravnavali zbori skupščine v letu 1976. V kratki analizi trgovske dejavnosti je bil prikazan problem oskrbe z mesom, s sadjem in zelenjavo, plan trgovskih kapacitet do leta 1980 ter problematika ekonomičnosti poslovanja trgovskih organizacij.

Po preteku triletnega obdobja lahko ugotovimo, da se stanje na področju oskrbe ni bistveno spremenilo, čeprav so izpolnjeni že skoraj vsi predvideni plani povečanja trgovskih kapacitet do leta 1980.

Prodajna mreža je v občini Vrhnika, ki šteje 16.850 prebivalcev, v trinajstih krajevnih skupnostih zastopana le s prodajo na drobno. Na razvoj trgovine so v zadnjem obdobju vplivali številni faktorji:

- upadanje družbenega proizvoda trgovine v strukturi gospodarstva;
- ponudba industrijskega blaga in kmetijskih pridelkov;
- politika cen, cene pridelkov so se v večini primerov formirale na osnovi samoupravnih sporazumov, ki niso vsebovali določil zakona o združenem delu — dohodkovnih odnosov. Izjema je Kmetijska zadruga Vrhnika, ki ima sklenjeno pogodbo o dolgoročnem sodelovanju z Emono pri prodaji oz. oskrbi trgovin s sirom;
- politika osebnih dohodkov zaposlenih v trgovini in dvozmensko delo;
- bližina razvitejših centrov izven občine ter premajhna specializiranost prodajaln na območju občine, ki povzroča precejšen odliv kupne moči;
- premajhno število specializiranih trgovin, ki bi v zadostni meri in kvalitetni izbiri nudili občanom iskano blago (tehnično, konfekcijo). Del teh proizvodov je sicer občanom na voljo v obstoječih prodajalnah, vendar v skromnem izboru in količinah, kar ne zadošča vsem zahtevam oz. potrebam potrošnikov, zato se ti preusmerjajo in odhajajo po nakupih v večja središča (Ljubljano).

V občini Vrhnika je 32 prodajaln, ki so razporejene v 12 krajevnih skupnostih. KS Sinja gorica nima trgovine, ki bi skrbela za redno oskrbo krajanov.

V občini ugotavljamo velika odstopanja osnovnih pokazateljev razvitosti trgovske dejavnosti in istočasno oskrbe prebivalstva s trgovskim blagom. Že osnovni kazalec — število poslovalnic, ki znaša na Vrhniki 1,9 na tisoč prebivalcev je pod republiškim povprečjem, ki znaša 3,6 poslovalnic na tisoč prebivalcev. Še bolj nazorno nam prikaže stanje oskrbe število prebivalcev na zaposlene v trgovini, ki znaša v občini 116, v republiki pa le 49 prebivalcev na zaposlenega. Kljub takemu stanju, pa lahko ugotovimo, da je mesečna potrošnja na občana porasla za 105 %. Na to je v veliki meri vplival porast cen, vendar je prisotna tudi že preobremenjenost obstoječih poslovalnic. Razdrobljenost trgovin in klasičen način prodaje v večini trgovin vpliva na kvaliteto oskrbe, ki danes ne zadovoljuje potreb občanov.

OSKRBA PO POSAMEZNIH KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Krajevnim skupnostim oz. svetom potrošnikov smo poslali vprašalnik, v zvezi z založenostjo trgovin, poslovnim časom in s predlogi za izboljšanje preskrbe. Odgovore smo prejeli od naslednjih krajevnih skupnosti: Borovnica, Verd, Stara Vrhnika, Dragomer-Lukovica in Podlipa-Smreče. Ostale KS niso poslale odgovora, vendar iz tega ne moremo sklepati, da so krajanj povsem zadovoljni z oskrbo.

Iz odgovorov na postavljena vprašanja lahko sklepamo, da je poslovni čas prilagojen potrebam krajanov v KS Borovnica, Dragomer-Lukovica in Podlipa, medtem ko poslovni čas v KS Stara Vrhnika in Verd ni ustrezen. Krajanj Stare Vrhnike so prisiljeni nakupovati v popoldanskem času na Vrhniki, ker je na Stari Vrhniki trgovina odprta le do 15. ure.

Založenost, količina in kvaliteta blaga je zadovoljliva v Podlipi, Stari Vrhniki in Dragomeru. Zadostna in kvalitetna ni v Borovnici, kjer imajo pripombo na slabo založenost trgovine s sadjem in zelenjavo ter mesom.

Za izboljšanje oskrbe KS Borovnica predlaga ureditev primerne prodajnega mesta za mesnico in postavitev stojnice oz. kioska za prodajo sadja in zelenjave. Krajanj KS Verda predlagajo, da naj bi bila trgovina količinsko bolj založena s prehranbenim in industrijskim blagom, da ne bi bilo potrebno omenjeno blago nakupovati v trgovinah na Vrhniki. Predlagajo tudi, da naj bi bila trgovina odprta neprekinjeno.

Krajanj Dragomera in Lukovice so nas opozorili na pereč problem poslovnih prostorov trgovine v Dragomeru, ki že dolgo ne ustreza potrebam občanov. Z izgradnjo pa se kljub zagotovitvi investitorja, da se bodo začela dela izvedla že v marcu, še vedno ni pričelo. Izgradnja se je zavlekla zaradi regulacije bližnjega potoka. Na neustreznost poslovnih prostorov nas je opozorila tudi KS Podlipa — Smreče.

Krajevna skupnost Vrhnika ni odgovorila na postavljena vprašanja. Iz zapisnikov sej sveta potrošnikov pa je razvidno, da obstajajo problemi v zvezi z oskrbo. Občani Vrhnike so pričakovali, da se bo oskrba z izgradnjo novega trgovskega centra bistveno izboljšala. To je sodobno opremljen lokal, ki bi v primeru, da bi Mercator-Rožnik obdržal poslovalnice na Stari cesti: Preskrbo, Dom, Delikateso in Zelenjavo, res veliko pripomogel k izboljšanju oskrbe, jo približal potrošniku in s tem bi se izognili dolгим čakajočim vrstam ob konicah (konec tedna in pred prazniki). Kljub večkratnim urgencam Mercator TOZD Rožnik ni zainteresiran za ponovni pričetek opravljanja trgovske ali druge dejavnosti v teh lokalih. Pripravljen je prodati poslovne površine bivše Zelenjave, trgovine Dom in Preskrbo. Cena in predvideni stroški adaptacije teh lokalov bi bili verjetno izredno visoki, zato ni interesentov za nakup.

V začetku sezone je bila problematična oskrba s sadjem in zelenjavo v KS Vrhnika in Borovnica. Na Vrhniki se je ta problem rešil z izdajo dovoljenj PK Borinci za postavitev kioskov za omenjeno prodajo in sicer na prostoru na Ulici 6. maja v bližini Mercatorja in poleg tržnice. V celoti pa bo problem rešen, ko bo KZ odprla sodobno opremljen lokal v prostorih bivše Delikatese. Omenjen lokal bo za razliko od ostalih imel poslovni čas od 6. ure zjutraj do 19. ure.

V letu 1976 je bil sprejet tržni red, ki ureja prodajo kmetijskih pridelkov na tržnici. Določeno je tudi, da ima upravljalec tržnice dolžnost, da omogoči

na trgu prodajo brez posrednikov, da vodi in organizira prodajo na trgu, skrbi za redno založenost tržnice in za obnovitev in razširitev tržnega prostora in skrbi tudi za red in snago na trgu.

Lahko ugotovimo, da so določene dolžnosti upravljalca ostale le napisane in da je tržnica največkrat prazna in se uporablja v druge namene.

Trgovske organizacije, ki skrbijo za redno oskrbo v občini imajo pri ureničevanju načrtov širjenja trgovskih mrež in pri adaptacijah obstoječih lokalov določene težave, ki so predvsem posledica nizke akumulativnosti trgovine oz. ostanka dohodka.

PROBLEMATIČNO JE POMANJKANJE DELOVNE SILE V TRGOVINI, SAJ KV kader odhaja in se preusmerja v druge stroke, kjer dosegajo večje OD in imajo ugodnejše delovne pogoje in to vpliva na kvaliteto oskrbe.

DELO SVETOV POTROŠNIKOV V KS

Vse krajevne skupnosti v občini imajo ustanovljene svete potrošnikov, ki naj bi imeli pomembno vlogo pri oskrbi občanov. Delovanje svetov potrošnikov pa se čuti le v KS Vrhnika in KS Borovnica. Na Vrhniki svet potrošnikov šteje 30 članov, od katerih je 15 članov stalnih, ostalih 15 pa predstavljajo OZD, ki proizvajajo blago ali opravljajo storitve za neposredno porabo občanov in se sej sveta potrošnikov udeležujejo po potrebi. Preko sveta potrošnikov naj bi se občani neposredno in samoupravno povezovali z OZD, ki zadovoljujejo njihove potrebe in vplivali na razvoj njihove proizvodnje in storitve za neposredno porabo občanov, sodelovali s pristojnimi inšpekcijskimi službami, OZD posredovali kritične pripombe in mnenja glede cen in kakovosti blaga in storitev ter sodelovali z organi upravljanja OZD, ki na območju KS skrbijo za zadovoljevanje njihovih potreb. Svet potrošnikov naj bi bil v bodoče organ v KS, ki bo s svojim programom in vsa postavljanjem vezi s TOZD, ki imajo sedež v KS ali izven nje, poskušalo po tej poti uresničiti vlogo KS, kot spleta družbenoekonomskih odnosov. Tako lahko v bodoče pričakujemo, da bo k boljši oskrbi pripomoglo tudi aktivnejše delovanje svetov potrošnikov, ki pa bodo morali imeti podporo vseh družbenih dejavnikov v občini.

Na osnovi pregleda stanja oskrbe in dejavnikov, ki vplivajo na oskrbo občanov, lahko ugotovimo, da je za izboljšanje oskrbe potrebno:

- pospešiti gradnjo trgovine v Dragomeru,
- rešiti vprašanje poslovnih prostorov za trgovino v Podlipi,
- poiskati možnost, da se v prostorih na Vrhniki na Stari cesti: Dom, Preskrba — ponovno prične s trgovsko dejavnostjo,
- za izboljšanje preskrbe s sadjem in zelenjavo v Borovnici je potrebno poiskati interesenta za omenjeno prodajo v kiosku oz. na stojnici,
- Mercator — TOZD Dolomiti se predlaga naj prouči možnost povečanja obstoječega prodajnega prostora mesnice v Borovnici, oz. se poišče interesenta, ki bi bil pripravljen oskrbovati Borovnico z mesom in mesnimi izdelki,
- prilagoditi poslovni čas potrebam krajanov v KS Stara Vrhnika in KS Verd,
- urediti nadomeščanje zaposlenih v trgovini v manjših krajevnih skupnostih,
- opozoriti trgovska podjetja naj v bodoče posvetijo več pozornosti tako količini, kvaliteti kot tudi izbiri tehničnega in tekstilnega blaga,
- potrebno je oživiti delo svetov potrošnikov pri KS.

Kratek vpogled v osnutek plana malega gospodarstva

Leta 1975 je bil sklenjen med Gospodarsko zbornico Slovenije, IS Skupščine SR Slovenije, Skupščino občin SR Slovenije, bankami in zavarovalnicami na območju SR Slovenije, družbeni dogovor o pospeševanju razvoja malega gospodarstva v obdobju 1976 — 1980.

Na tej podlagi je plansko-analitska služba občine Vrhnika posnela stanje z dnem 31. 12. 1978 in v Našem časopisu objavila Teze za izdelavo plana malega gospodarstva.

Poleg tega je navezala stike z združenjem samostojnih obrtnikov, s Samoupravno skupnostjo za zaposlovanje, z banko, pregledala možnosti usmerjenega izobraževanja, možnost na področju davčne politike itd. Pripombe na objavljene Teze in primerjava z obstoječimi dejanskimi stanji sosednjih občin so bile osnova za izdelavo plana malega gospodarstva.

Prostorsko je plan zastavljen na tri osnovna področja, na katerih naj se koncentriira, oziroma locira storitvena dejavnost. Ta področja so Vrhnika, Dragomer in Borovnica z zaledjem, ki ga je manj.

Določitev deficitarnih obrti in ocenitev potreb v letu 1979 in v naslednjem srednjeročnem obdobju so izhodišča za akcije, ki jih je po oceni strokovne službe možno realizirati.

V gradivu je zajeto: področje novih lokacij, cen, kader in zaposlovanje, kreditiranje, davčna politika itd.

Celoten pregled temelji le na zasebni obrti, ker je družbeni sektor obrti že vključen v redne plane in analize gospodarstva občine Vrhnika.

Ta celotna akcija, ki je rezultat resničnih potreb, ne sme zamreti in gotovo ne bo, če bo vsak, ki dela na tem področju, in tudi ostali v kar največji meri prispeval k realizaciji zastavljenih ciljev.

Če se bodo komu ob čitanju osnutka plana malega gospodarstva poročili koristni predlogi, naj se potrdi in sporoči svojemu delegatu.

Cestno prometna problematika

ki smo jo pripravili za razpravo v zborih SO Vrhnika, predvsem analize stanje na naših cestah. Ugotavljamo večje število vozil, voznikov, začetek gradnje sodobnejših prometnih površin, porast prometnih nezgod, stanje nadzora, kaznovale politike in ugotavljanje drugih varnostnih faktorjev, ki vplivajo na varnost na cestah.

Na podlagi teh ugotovitev in analize so tudi predlagani ukrepi, ki bi s stopoma privedli do varnejšega prometa na naših cestah.

Analiza izvajanja odloka o pokopališkem redu za našo občino

Ta analiza predvsem nakazuje odstopanje upravljavcev pokopališč od določil tega odloka in predlaga potrebne ukrepe, da se zagotovi dosledno spoštovanje določil zakona o pokopališčih iz omenjenega odloka.

Kratek pregled osnutka programa izvajanja politike cen za proizvode in storitve, ki so v pristojnosti občine v letu 1979

Na podlagi 11. člena Družbenega dogovora o ukrepih za izvajanje politike cen za proizvode in storitve v SR Sloveniji v letu 1979 ter v skladu s planom malega gospodarstva smo zastavili program izvajanja politike cen za proizvode in storitve, ki so v pristojnosti občine.

Vprašanje cen na področju naše občine je dokaj neurejeno, zaradi slednega izvajanja politike cen na podlagi Družbenih dogovorov z ene strani, z druge pa zaradi nerednega predlaganja cenikov v evidentiranih cenovnih listih. Od leta 1972 je bila z vsakoletnim dogovorom o izvajanju politike cen cen obrtnih storitev zadržana. V razdobju od 1972 — 1978 je bila za obrtnike storitve dovoljena 10,7 % poprečna stopnja rasti cen, dejanska stopnja rasti je bila 17,8 %. Zaradi različne politike cene, ki so jo vodile posamezne občine, se cene istovrstnih obrtnih storitev močno razlikujejo. Zaradi tega je nujna uskladitev cen.

Problem pri izvajanju politike cen so normativi za posamezne dejavnosti. Teh do danes ni, so pa edini način za ugotavljanje dejanske cene. Podobno temu je vprašanje kategorizacije gostišč, ki naj bi jo letos opravil sodelovanju z Gospodarsko zbornico in Ljubljansko medobčinsko zbornico. Zaradi tega smo si zadali nalogo, da v sodelovanju z Gospodarsko zbornico in z Zvezo združenja obrtnikov izdelamo normative za posamezne dejavnosti.

Na ostalih področjih se program navezuje na Družbeni dogovor o izvajanju politike cen, ki v večini primerov že nakazuje možne rešitve.

Ustanovitev družbenih svetov

Družbeni sveti so zasnovani kot oblika demokratične priprave predlogov družbenih odločitev. V njih udeleženci oblikujejo predloge poenotene rešitve in stališč glede urejanja posameznih zadev. Družbeni sveti sprejemajo nobenih odločitev, ampak samo predlagajo celovite rešitve, katerih so se udeleženci v delu sveta sporazumeli. Pri tem pa sveti prejemajo politično in strokovno odgovornost za predlagane rešitve in odločitve, ki jih posredujejo v dokončno odločanje in sprejem delegatskim skupščinam in drugim pristojnim organom.

V občini Vrhnika sta najbolj pereči področji družbenega življenja, za kateri naj bi v prvi vrsti ustanovili družbeni svet, področje planiranja družbenega razvoja in področje urbanizma ter komunalnega in stanovanjskega gospodarstva.

Svet za vprašanja družbenoekonomskega razvoja in družbenega planiranja naj bi obravnaval vprašanja s področja ekonomske politike — temeljna vprašanja usmeritve gospodarskega in socialnega razvoja, vprašanja s področja skupnih planskih ciljev in nalog, pomembnih za razvoj občine, vprašanja zagotavljanja in izvajanja sprejetih načel družbenega planiranja in druga.

Svet za vprašanja urbanizma, komunalne in stanovanjske problematike ter varstvo okolja pa naj bi obravnaval vprašanje politike urejanja prostora — usmeritve za urejanje zemljiške, stanovanjske, komunalne in prometne problematike, problematike varstva okolja in druga vprašanja s tega področja.

Kot udeleženci v delu svetov so predvideni občinska skupščina, izvršni svet, organi družbenopolitičnih organizacij, samoupravne interesne skupnosti, katere problematika, ki jo bo obravnaval družbeni svet, neposredno zadeva, novo ustanovljeni zavod za načrtovanje ter druge strokovne institucije ter skupnost krajevnih skupnosti.

V delu družbenih svetov pa bodo lahko sodelovali tudi drugi organi, sindikati in organizacije, pa tudi posamezniki, kadar bo koordinacijski odbor, ki ga oblikujejo udeleženci iz svojih stalnih delegatov menil, da bi bilo njihovo sodelovanje koristno za uspešno delo sveta.

NOVOSTI V CANKARJEVI KNJIŽNICI

STROKOVNE KNJIGE

- Conran T.: Uredjenje stana
Čavić V. & S. Ostojić: Zakon o obdavljevanju proizvodov in storitev v prometu, Delitev po delu
Dobrovoljc F.: Cankarjev album
Dolgan M.: Pripovedovalec in pripoved
Đuro Đaković: Život i djelo
Edvard Kardelj 1910—1979
Gerlović A.: Partizansko lutkovno gledališče
Gregori J. & I. Krečič: Naši ptici
Ilić S.: Psihološki aspekt informiranja v združenem delu
Kladnik R.: Nove merske enote v tehniških strokah
Lovšin E.: Triglav gora in simbol
Mal V.: Tretje oko
Nešović S.: Moša Pijade
Oevirk A.: Literarna umetnina med zgodovino in teorijo
Oglejmo si svet: Azija in Oceanija
Peršak T.: Pogovori z režiserji
Pirjavec D.: Evropski roman
Požarnik H.: Zakonski in družinski konflikti ter njihovo zdravljenje
Pravna ureditev prodaje
Predpisi o dolgoročnem ekonomskem sodelovanju s tujino s pojasnili
Pregrad B.: Nauk o blagu
Sfiligoy G.: Temeljna organizacija združenega dela
Stanić G.: Samoupravna socialistična demokracija
Trstenjak A.: Človek in barve
Vipotnik J.: OF
Wedam-Lukić D.: Izvršilno pravo
Zakon in predpisi o kakovosti proizvodov, del in storitev
Zgodovina Slovencev

LEPOSLOVJE

- Mladinsko:
Čepčakova E.: Čebelica Maja in njeni prijatelji
Forstnerič F.: Jabolko
Osterc E.: Slonček gre na morje
Schneider R.: Pot v Jaroslav
Wrightson P.: Simon in kamniti tujec
Zorman I.: Rada bi bila velika
Žebre Z.: Jernejček v daljni deželi
Žužek B.: Kruh moje matere

Za odrasle — slovensko:
Fiegel D.: Pol litra vipava

- Kolar M.: Zvezde in križi
Kovač T.: Najbogatejši Kranjec
Kožuš J.: Domovina je ena
Krišelj M.: YU3DRL — 9N1YU — Mount Everest
Kranjec M.: Povest o dobrih ljudeh
Krvina M.: Brene ravnice
Leskovec K.: Houdourniki
Potrč I.: Na kmetih
Rudolf F.: Fotosinteza Linhart
Suhodolčan L.: Trenutki in leta
Torkar I.: Deseti bratje
Zupančič B.: Sedmina
Dekleva M.: Nagovarjanja
Forstnerič F.: Pesmi
Grafenauer N.: Pesmi
Taufert V.: Sonetje
Zajc D.: Pesmi
Zlobec C.: Pesmi

- Prevodi:
Brecht B.: Bobni v noči. Mati korajža in njeni otroci
Burk M.: Hrepenenje ostane
Debray R.: Vzplameneli sneg
Du Maurier D.: Paraziti
Gide A.: Zemeljska hrana
Gorki M.: Detinstvo
Günther K. H.: Dolina grenkosladkih sanj
Habe H.: Prah v septembru
Hooker R.: M.A.S.H.
London J.: Dolina meseca
Milne A. A.: Skrivnost Rdeče hiše
Richter H. W.: Poraženi
Singer J. B.: Sovražnice, zgodba o ljubezni. Šoša
Trevor E.: Šojino poletje
Wilmot C.: Boj za Evropo
Yerby F.: Saracensko bodalo
Sachs N.: Izbrane pesmi
Sodobna mongolska lirika

V srbohrvaškem jeziku:

- Bulatović M.: Đavoli dolaze
Jovanović B.: Pada Avala
Kapor M.: Skitam i pričam
Moczarski K.: Razgovori sa dželatoma
Rasputin V.: Živi i pami
Kišević E.: Sve mirim te svijete

OBČANOVA OBVEZNOST

Nov zakon o potnih listinah

Že uvodoma naj povemo bistveno novost tega zakona in sicer da se rok veljavnosti od 7. 7. 1979 dalje podaljšuje za dobo petih let — do sedaj le za dve leti.

Zakon prinaša pa še naslednje spremembe:

Zakon pozna naslednje potne listine:

— potni list za posameznega občana

— skupinski potni list

— otroški potni list

— diplomatski, službeni, potni list za vrnitev, potni list

po mednarodni pogodbi.

Vsak državljan ima lahko le en potni list.

V veljavni potni list se vpisujejo tudi vizumi.

Vlogo za izdajo potne listine vloži kdor je dopolnil 18 let ali pa če je mlajši, da je v delovnem razmerju ali pa je sklenil zakonsko zvezo.

Za vse ostale mlajše od 18 let vloži zahtevo eden od staršev ali skrbnik.

Prošnji za novo potno listino je treba predložiti dve fotografiji.

Prošnji za podaljšanje veljavnosti potnega lista po eno fotografijo le, če veljavnost podaljšujemo pri nas, a je omenjeni potni list bil izdan pri organu za notranje zadeve v drugi občini.

Vojaškim obveznikom ni potrebno več prilagati potrdila oddelka za ljudsko obrambo; toda vojaški obvezniki — NABORNIKI morajo prošnji za izdajo potnega lista predložiti tudi potrdilo oddelka za ljudsko obrambo.

Vojaški obvezniki, ki niso dopolnili 35 let starosti pa morajo pokazati pri vložitvi prošnje vojaško knjižico.

Potni list za začasno bivanje v tujini se izda z veljavnostjo 5 let.

Po preteku petih let se veljavnost potnega lista za začasno prebivanje v tujini lahko podaljša še za pet let, vendar

njegova skupna veljavnost ne sme presegati desetih let.

Otroški potni list se izda otrokom, ki še niso stari 14 let in velja dve leti. Po preteku veljavnosti se potni list zamenja.

Skupni potni list se izda najmanj za pet, a največ za 50 oseb, za enkratno potovanje in osebam, ki nimajo svojega potnega lista, velja pa eno leto.

Kdor izgubi potno listino ali kako drugače ostane brez nje, lahko dobi novo, ko se ugotovijo okoliščine, v kateri jo je izgubil ali pogrešil in če izgubljeno potno listino prekliče v Uradnem listu SFRJ.

Potne listine in vizumi izdani pred uveljavitvijo tega zakona, veljajo do roka, ki je naveden v potni listini.

Po izteku veljavnosti v potni listini, ki jo imate se lahko njena veljavnost podaljša za pet let, pod pogojem, da njena skupna veljavnost ne presega 10 let.

Da podrobneje obrazložimo to pravico zakona:

Nov potni list se bo po izdaji ko velja 5 let, podaljšal še enkrat za 5 let, nato se bo izdal nov potni list.

Za občane, ki imajo potni list z veljavnostjo 2 let, se bo podaljšal za 5 let. Po preteku 5 let je možno podaljšati le še za 3 leta, če bo stranka tako želela, za kar bo podpisala izjavo, ali pa bo zahtevala nov potni list z veljavnostjo 5 let.

Za boljše razumevanje še en primer:

Občan ima že trikrat podaljšan potni list skupaj za 6 let (3 x po 2 leti), če bo želel, bo v isti potni list dobil podaljšanje še za 4 leta (ker skupna doba ne sme presegati 10 let), ali bo pa zahteval nov potni list z veljavnostjo 5 let.

Cene potnih listin ostanejo iste kot dosedaj:

— nov potni list 195,00 din

— podaljšanje velj. 155,00 din in

— otroški potni list 75,00 din.

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE
SO VRHNIKA

Tovarišu Volku
v slovo!

Tiho in v samoti se je izteklo življenje moža, ki je vse svoje moči, znanje in delo posvetil mladini, delu z ljudmi in za ljudi. Poslovili smo se od tovariša Staneta Volka, upokojenega ravnatelja naše šole.

Ko smo se pred petnajstimi leti poslovili od njega ob odhodu v pokoj, ni nihče slutil, da bo tako hitro prišlo tudi zadnje slovo. Vsa leta je kljub upokojitvi živel z nami, se z nami veselil uspehov in si prizadeval prav svetovati v težavah, ki jih ni manjkalo. Vsakemu našemu vabilu se je odzval vse do zadnjega leta, ko mu tega ni dovolila bolezen. Veseli smo bili njegovega smeha iz poštenega srca in njegove vzpodbudne besede. Komaj dve leti je tega, kar je šel z osmošolci na Rab in jim tam pripovedoval o strahotah v taborišču, ki sta jih z drugimi tisoči Slovencev doživljala z ženo Vero na tem otoku med vojno. Le poldrugo leto je minilo, odkar se je pred šolo zadnjič poslovil od prijatelja in sodelavca Slavka. In ni še dolgo tega, ko nas je prosil za načrte novega prizidka, da bi si jih ogledal, saj je mogel opazovati gradnjo zaradi bolezni le od daleč. Pri gradnji naše šole in otroškega vrtca na Vrhniki pa je bil na gradbišču vsak dan. Upali smo, da bo z nami doživel dan, ko bo kraj po dvajsetih letih spet dobil nove učilnice.

Svojo učiteljsko pot je začel v proletarskem Hrastniku. Polnih trinajst let, vse do vojne, je poučeval in vzgajal otroke iz družin hrastniških rudarjev in steklarjev in ob tem koval tudi samega sebe. Odrasel je v skromni uradniški družini, zato se mu ni bilo težko živeti v težavne razmere drugih, jih razumeti in jim pomagati. Po končanem narodnoosvobodilnem boju je v svobodi prevzel razne odgovornosti na prosvetnem in političnem področju, bodisi v okrajnem ali občinskem merilu, dokler se ni vrnil med učence poučevati zgodovino in zemljepis. Leta 1952 je postal ravnatelj nižje gimnazije na Vrhniki in kasneje osnovne šole Ivana Cankarja. Šolska kronika je nema priča njegovih prizadevanj, da bi si vrhniško šolstvo materialno opomoglo, mi, njegovi nekdanji sodelavci, pa vemo, kako si je prizadeval tudi za boljšo vsebino vzgojno-izobraževalnega dela. Razvijal je družbeno upravljanje v šoli, ko je bilo še komaj v povojih. Znal je povezovati šolo z okoljem in jo vključevati v družbeno dogajanje, saj je sam živel sredi njega. V nas je vcepljal načela socialistične vzgoje, saj so mu bila blizu še iz hrastniških let: razvijati sposobnosti vseh učencev, upoštevati vsakega posebej in uresničevati humanost v praksi.

Usmerjal nas je v študij, vspodbujal k ustvarjanju novih oblik v pedagoško delo, pomagal z nasveti in imel razumevajoče srce za vse, kar se je komu moglo pripetiti. Odlikovalo ga je zaupanje v ljudi in velika naklonjenost do otrok. Sam je bil pokončen človek, pošten do sebe in drugih, delaven do zadnjega. Po odhodu v pokoj nam je pustil bogato izročilo, ki smo si ga prizadevali nadaljevati in bogatiti. Spremljal je naše delo in nas vzbujal, bil ponosen ob uspehih in zaskrbljen ob težavah. Bil je naš in z nami.

Ob njegovi smrti še bolj spoznavamo resnico, da je človeško življenje vredno toliko, kolikor človek naredi dobrega za napredek skupnosti. Tovariš Vovk ima mnogo pokazati. Ostali so plodovi njegovih prizadevanj, vidni in nevidni.

Za vse smo mu hvaležni!

Učiteljski zbor osnovne šole
Ivana Cankarja, Vrhnika

ZAHVALA

Ob boleči, prerani in nenadomestljivi izgubi dragega moža in očka

Marjana Smuka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem ter planinskemu društvu Vrhnika za podarjeno cvetje, za izraženo sožalje in za spremljavo na njegovi zadnji poti.

Vrhnika, 5. 6. 1979

Žalujoci: žena, hčerka in sin

Ob nenadni izgubi dragega očeta

MILANA ZELIČA

st. iz Dola

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih nesebično pomagali. Posebno se zahvaljujemo delovnim organizacijama LIKO Borovnica in IGRAD Vrhnika ter govorniku tov. Petru Gabrijelu za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Hvala za izražena sožalja in darovano cvetje in vence ter pevcem za petje.

ŽALUJOČI SINOVI: Milan z družino, Janez, Marjan in Roman

ŠTIPENDISTI!

V Delu je 7. 3. 1979 izšel skupen razpis štipendij za šolsko leto 79/80, kjer so navedeni vsi pogoji in potrebni dokumenti za pridobitev štipendije iz združenih sredstev. Strokovna služba pri SS za zaposlovanje Vrhnika opozarja stare štipendiste in tiste, ki prvič prosijo za štipendijo, naj prilože naslednje dokumente:

- a) potrdilo o vpisu,
- b) spričevalo,
- c) potrdilo o dohodkih družine
- d) potrdilo o otroških dodatkih
- e) izjavo OZD, da je kandidat pri njih zaposlil za kadrovske štipendije.

Obračnavali bomo samo prošnje, ki jih boste osebno izročili do 30. 9. 1979. Zaradi čimprejšnjega izračuna pa prosimo, da to storite že prve dni septembra, ker je prosilcev veliko.

STROKOVNA SLUŽBA SAMOUPRAVNE
SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE
Na Klisu 2a

DO »VARNOST« Ljubljana
TOZD Fizično varovanje
premoženja
DE — VIČ

Komisija za delovna razmerja objavljata prosta dela in naloge varnostnikov — čuvajev (območje občine Vrhnika in Postojna) POGOJI:
— končana osemletka ali vsaj 6 razredov osnovne šole
— odslužen vojaški rok
— moralnopolitična neoporečnost
Kandidate vabimo, da vložijo pismene ponudbe v 15 dneh po objavi na naslov: DO »VARNOST« Ljubljana, TOZD FVP, DE-VIČ, Ljubljana, Dolenjska c. 148 (tel.: 061 24-967)

MERCATOR TOZD DOLOMITI
SP PRESKRBA VRHNIKA
LJUBLJANSKA CESTA 1

V službo sprejemamo delavce za opravljanje pomožnih del v skladišču. Interesenti naj se osebno ogledajo v trgovini, kjer bodo dobili podrobnejša pojasnila.

Vsem, ki so mi pomagali v nesreči se lepo zahvaljujem. Še posebej planincem, gostišču Pekel in prijateljem za nesebično pomoč.
Vojko Ržek

OBVESTILO

Strokovna služba občinske skupnosti socialnega skrbstva Vrhnika od 1. 6. 1979 posluje v novih prostorih na Cankarjevem trgu št. 8, II. nadstropje — telefonska številka 751-047.

Krajevna skupnost Drenov grič-Lesno brdo
obvešča
vse občane, da so na KS uradne ure vsako sredo od 15. do 17. ure.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST VRHNIKA
Cesta gradenj 1

OBJAVA

Samoupravna stanovanjska skupnost Vrhnika objavlja potrebe po delavcih za opravljanje prostih del in nalog:

1. Referenta za gradbene zadeve
2. Referenta za stanovanjske in poslovne prostore
3. Finančnega knjigovodje

Pogoji za opravljanje del in nalog:
ad 1) Srednja strokovna izobrazba gradbene smeri in 2 leti izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu.
ad 2) Srednja strokovna izobrazba in 2 leti izkušenj na enakem ali podobnem delovnem področju.
ad 3) Srednja izobrazba ekonomske smeri in 1 leto izkušenj na enakem ali podobnem delovnem področju.

Za vse delavce se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s poskusnim delom 2 meseca.

Ponudbe z dokazili o objavljenih pogojih sprejema 15 dni po objavi Samoupravna stanovanjska skupnost Vrhnika, Cesta gradenj 1, 61360 Vrhnika.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku objave.

ISKRA TOZD TOVARNA ANTENSKIH NAPRAV
n. sub. o., Vrhnika

- Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela, oziroma naloge:
1. ELEKTRO ali RADIOMEHANIKA
zahteva se poklicna šola elektro stroke, lahko začetnik
 2. DVA STROJNA KLJUČAVNIČARJA
za nastavljanje in vzdrževanje orodij
Delo je dvozmensko
zahteva se poklicna šola kovinske stroke, najmanj 1 leto delovnih izkušenj
 3. ORODJARJA
zahteva se poklicna šola kovinske stroke, zaželeno več let delovnih izkušenj
 4. 10 PK DELAVK
za proizvodnje elektromotorjev, anten in stikal
Delo je dvozmensko

Poskusno delo pod 1., 2. in 3. traja dva meseca, pod 4. pa en mesec, delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas.

Objava velja do zasedbe. Stanovanj nimamo. Pismene vloge z dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska splošna služba Iskra Antene Vrhnika.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi pristojnega organa.

Z dobro voljo vse gre

Kratek razgovor z vaščani in še isti dan so zapeli krampi in lopate. Čeprav je sobota in nedelja, nihče ne odklanja sodelovanja. Vnema za delo na višku, veliko dobre volje, resnega dogovarjanja o načinu izvedbe gradbenih del, pa tudi šale ne zmanjka.

Gre za delovno akcijo, ki jo vodijo občani vaše skupnosti Dol-Laze. Ugotovili smo, da je vaška pot preozka, nevdrževana in tudi nevarna. Beseda da besedo in že je stekla akcija, v kateri sodeluje večina zavednih občanov. Izkopati je treba 170 dolžinskih metrov občestnega jarka, položiti vanj betonske cevi, odklesati nekaj skal in dobili bomo kolikor toliko primerno vaško pot, ki bo širša za skoraj cel meter. Pri vsem tem pa je zanimivo, da je v ljudeh veliko volje za delo, zatika pa se pri denarju. Krajevna skupnost se je odločila, da iz svojih skromnih sredstev izloči sredstva za dobavo betonskih cevi, nekaj cementa in peska, ostalo pa bodo prispevali občani sami. Na prvi pogled izgleda prispevek občanov skromen, toda računica je pokazala, da presega trikratno vrednost prispevka

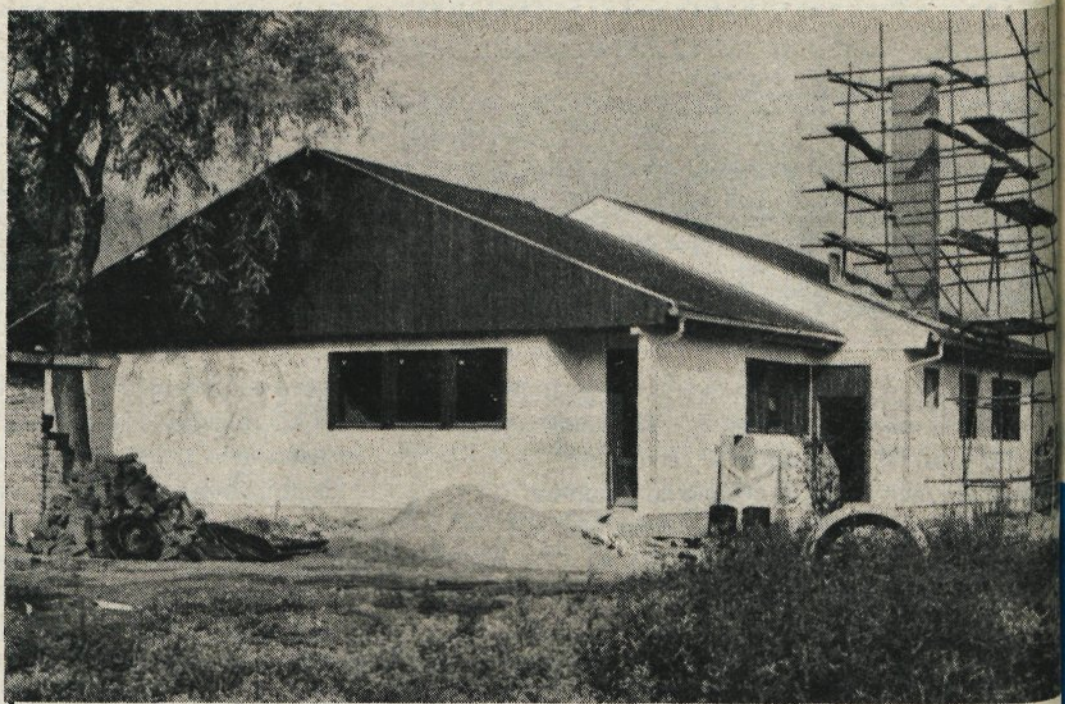
Krajevne skupnosti, pri čemer ne upoštevamo prispevka razumevaločih gospodinj, ki so poskrbele za primerno okrepčilo ob napornem delu.

Akcija sama ima več namenov. Res, je da bo v prvi vrsti razširjena cesta omogočila varnejšo hojo in vožnjo, omogočeno bo srečanje jeklenih konjičkov s pešci, plugu za odstranjevanje snega pozimi bo odprta pot, toda njena največja vrednost je v tem, da se je tu srečalo staro in mlado, izmenjavah je veliko življenjskih in strokovnih izkušenj, občani so pripravljeni tudi v bodoče za podobne akcije. Torej: zavest občanov je na primerni ravni.

Vaščani se veselijo svojih dosežkov in že potekajo razgovori o morebitnem asfaltiranju te zapuščene vaške poti, vendar vse kaže, da se bo pri denarju zataknilo, pa čeprav so občani pripravljeni prispevati svoj delež. Upamo, da bo širša družbena skupnost podprla to akcijo in podobne.

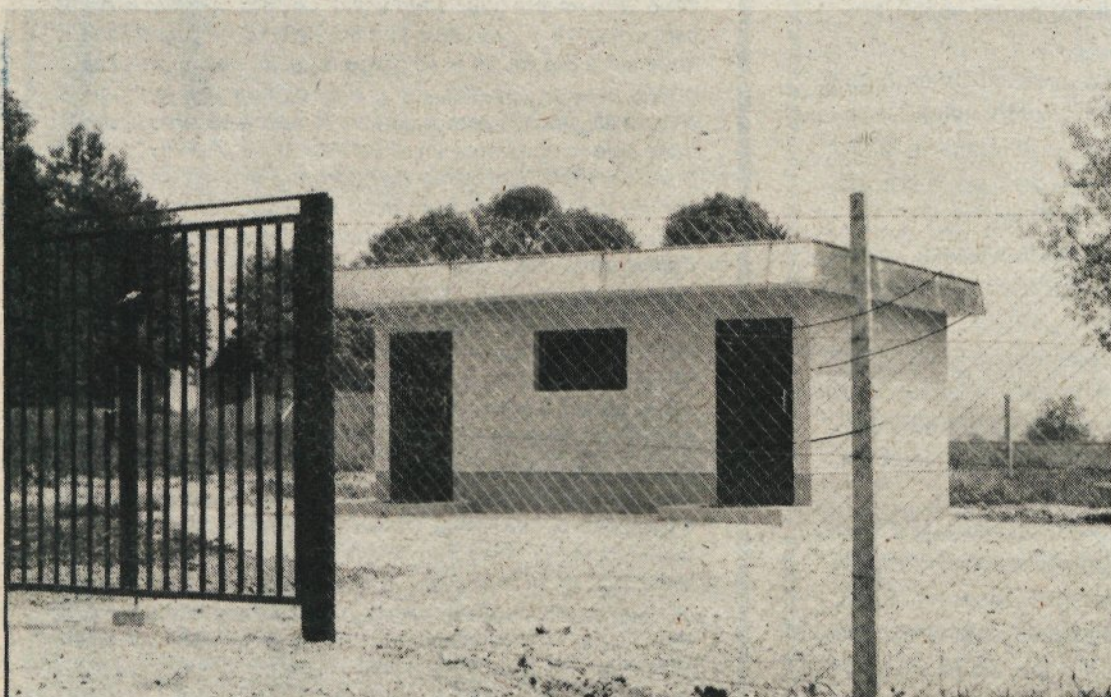
Se enkrat se je izkazalo, da z dobro voljo vse gre.

J. M.

Vrtec na Bregu

Z dograditvijo vrtca na Bregu bomo omogočili vključitev še 54 predšolskih otrok v vzgojno-izobraževalne zavode. Povečanje stroškov gradnje vrtca ni nihče predvideval, zato tudi niso bila zagotovljena dodatna povečana sredstva. Odločitev delovnih ljudi za spremembo programa Skupnosti otroškega varstva, da se uporabljena sredstva iz enotnega programa usmerijo za sofinanciranje izgradnje vrtca na Bregu pa je pomagala, da bo lahko kmalu urejena želja staršev, ki so zaposleni v Fenolitu, da bodo tudi njihovi otroci deležni urejenega varstva.

Dovolj vode

V Bevkah je zrastle eno najkvalitetnejših objektov oskrbe z vodo v naši občini. Dograjeno je v skladu s predpisi o zavarovanju vodnih virov. Voda priteka iz dolomitskih plasti (približno 10 l na sekundo), je čista in zagotavlja popolno preskrbo za Bevke in Blatno Brezovico. Dotok vode je dovolj močan, da bo lahko služil tudi kot dodatni vir vodne oskrbe za Log in Dragomer. Na fotografiji: sodobno urejeno črpališče v Bevkah.

V Ligojni

»DA«
za asfalt

Z osemdeset odstotki glasov »Za« so se Ligojčani odločili na referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka za sofinanciranje asfaltiranja 3,3 km cest na področju KS Ligojna. Odločili so se za asfaltiranje ceste od Sinje gorice skozi obe Ligojni do horjulske ceste z vsemi priključki.

Ko smo jih obiskali so povedali, da so s tem dokazali, da so enotni in poudarili, da pričakujejo tudi širšo družbeno pomoč.

Vzemi si čas, ne življenje

Če takole sredi lepega dne nega dne nenadoma prižgejo to mobilne zasenčene luči, to čina nasproti vozečih voznišča in trka s prstom po glavi, ali si prismojnik! Pa tem tako, kajti tudi sredi belega prižgane luči naredijo vaše vidno mnogo bolj vidno. Nasproti voznik te ne bo spregledal, prečil si lahko hudo nesrečo, mogre, na Švedskem in na skem morate po črki zakona podnevi voziti s prižganimi senčnimi lučmi. Pri nas ta zakona ni, pa sami poskrbite svojo večjo varnost!

V Borovnici raste nova pošta

Stara pošta v Borovnici se stiska v temnem prostoru hiše, ki jo je že dobro načel zob časa. Taka, kakršna je, še zdaleč ne more več zadoščati vse večjim potrebam krajanov po poštinih, telegrafskih in telefonskih storitvah. Zato so se v Podjetju za ptt promet Ljubljana, TOZD PTT Vrhnik, odločili, da postavijo novo pošto poslopje, v katerem bo tudi nova, večja končna avtomatska telefonska centrala. Načrtovalci zgradbe so upoštevali tudi predvideno naraščanje potreb po tovrstnih storitvah, tako da bi morala zadostovati vsaj do leta 2000. Že čez dva, tri mesece bo stavba pod streho, vsaj tako zatrjujejo v vrhniškem Igradu, ki je izvajalec del. Vendar to še ne pomeni, da bosta pošta in centrala takrat tudi začeli obratovati, kajti vključevanje v promet je dolgotrajen in pogosto zelo zamotan proces. Ljubljanski »petetejenci« predvidevajo, da bo pošta odprta v začetku prihodnjega leta, centrala pa naj bi začela služiti svojemu namenu v juliju 1980 leta.

Nova pošta se bo funkcionalno in estetsko vključila v okolje. Stala bo v samem središču Borovnice, prav tako pa bo njena oblika prilagojena razgibani okolici. Po navodilih investitorja jo je arhitektonsko zasnoval inž. arh. Polde Torkar iz vrhniškega gradbenega podjetja, kar je delo v mnogočeno olajšalo.

Novo pošto poslopje bo razdeljeno na dva dela. V prvem bo pošta, torej prostor, kjer se bo opravljala klasična poštna dejavnost: sprejemanje pisemskih pošilk, paketov, denarnih nakaznic, opravljali se bodo bančni posli, sprejemali tele-

grami itd. Temu namenu bo služil velik in svetel prostor, v katerem bodo v dveh izmenah delali štirje delavci. Pomembna novost, kajti doslej je pošta delala samo v dopoldanskem času. Boljši delovni pogoji in sodobna poštna mehanizacija sta vsekakor pogoj, da bodo z delom pošte zadovoljni tako krajani kot poštarji sami. V tem delu zgradbe bo še šest drugih prostorov, med njimi bo eden namenjen za teleprinter, tudi novost. Poleg tega bosta v notranjosti pošte še dve medkrajni telefonski govorilnici in pred vhodom še ena, prav tako medkrajna. Za-

radi vsega naštetega in zaradi pričakovanega večjega prometa bo TOZD PTT Vrhnik zaposlila še štiri nove delavce, dva za delo s strankami in dva dostavljajca, ki bosta raznašala pošto po domovih. Kot že rečeno, pošta bo predvideno začela obratovati v začetku prihodnjega leta, do takrat, prosijo poštarji, pa malce potrpljenja.

V drugem, večjem delu zgradbe, bodo postavili novo telefonsko centralo, kar je v sedanjem trenutku zelo pomembno, saj vsi vemo, da telefonov kronično primanjkuje. Doslej je v Borovnici delovala majhna centrala, s skupaj stošestdesetimi priključki, kar pomeni prav toliko telefonskih aparatov. V novi bo šeststo priključkov, ki naj bi zadostili potrebam do leta 1985, možna pa je tudi razširitev, ki bo omogočila še okoli dva tisoč priključkov. Če vemo, da zaenkrat prosijo za telefon stoosemdeset krajanov Borovnice, potem nam ti podatki že dovolj povedo, čeprav je tudi res, da bo število vlog krepko naraslo, ko bo centrala zmontirana. Prav montaža telefonskih central pa najbolj tare »petetejence«, saj so popolnoma odvisni od Iskre, ki centrale

proizvaja in montira. Z Iskro pa nimajo najboljših izkušenj, saj skoraj po pravilu kasni z dobavo opreme, no, upajmo, da to pot ne bo tako. Po dogovoru naj bi bila centrala končana v sredini julija prihodnjega leta, prav tako pa tudi kabelska povezava med Borovnico in Vrhniko, ki bo omogočala stike z domovino in tudi s tujino. Glede krajevnega omrežja so si v Podjetju za ptt promet Ljubljana edini, da bo zgrajen pravočasno, če ne drugače, pa s prostovoljno delovno akcijo, ki je v tej delovni organizaciji postala že navada. Drugo leto bodo torej telefonske zmogljivosti v Borovnici omogočale 760 telefonskih priključkov.

Novo pošto poslopje, katerega predračunska vrednost je približno sedemsto starih milijonov dinarjev, dejanska cena pa bo prav gotovo še dosti večja, bo pomenila krajanom Borovnice novo okence v svet. Prav gotovo pa tudi bolj kakovostne usluge, to pa je tudi osnovni namen Podjetja za ptt promet Ljubljana. Pošta mora postati sestavni del vsakega kraja, odsev življenja in napredka v njem.

S. L.

Preskrba s sadjem in zelenjavo je bila pereč problem vrtnarjev. Ta problem je rešen s postavitvijo dveh kioskov, preskrba pa bo še boljša, ko bo kmetijska zadruga odprla sodobno opremljen lokal v prostorih bivše delikatese.

Obnovitev ceste Goričica — Borovnica — Verd

Sedanje stanje ceste Goričica — Borovnica — Verd je slabo in nevarno za prometno uporabo predvsem iz varnostnih razlogov, saj je cesta močno poškodovana. Bankine so makadamske in so že močno deformirane. Na odseku od Verda do gradu v Bistri, to je 3 km, je cesta najslabše, zgornji zaporni sloj je povsem uničen. Potrebna je obsežna obnovitev ceste in odvoda vode.

To so dejstva, ki jih vidijo in občutijo občani, ko se v svojih jeklenih konjičkih vozijo po tej cesti. In seveda pri tem negodujejo. Pa kdo ne bi, če ga dan na dan premetava iz luknje v luknjo in je ogrožena njegova varnost.

Dejstvo pa je tudi dogovor med Skupščino občine Vrhnik in organizacijami združenega dela Slovenije ceste, Gradiš, Primorje Ajdovščina in Republiško skupnostjo za ceste ob začetku gradnje avto ceste Vrhnik — Ljubljana, da se za potrebe avto ceste koristi za prevoz gradbenega materiala cesta Goričica — Borovnica — Verd. Seveda pa so se tudi dogovorili, da se mora takoj po koncu prevozov gradbenega materiala za avto cesto urediti cestišče v predhodno stanje.

Ker pa je gradnja avto ceste v zaključni fazi, je izvršni svet že imel raz-

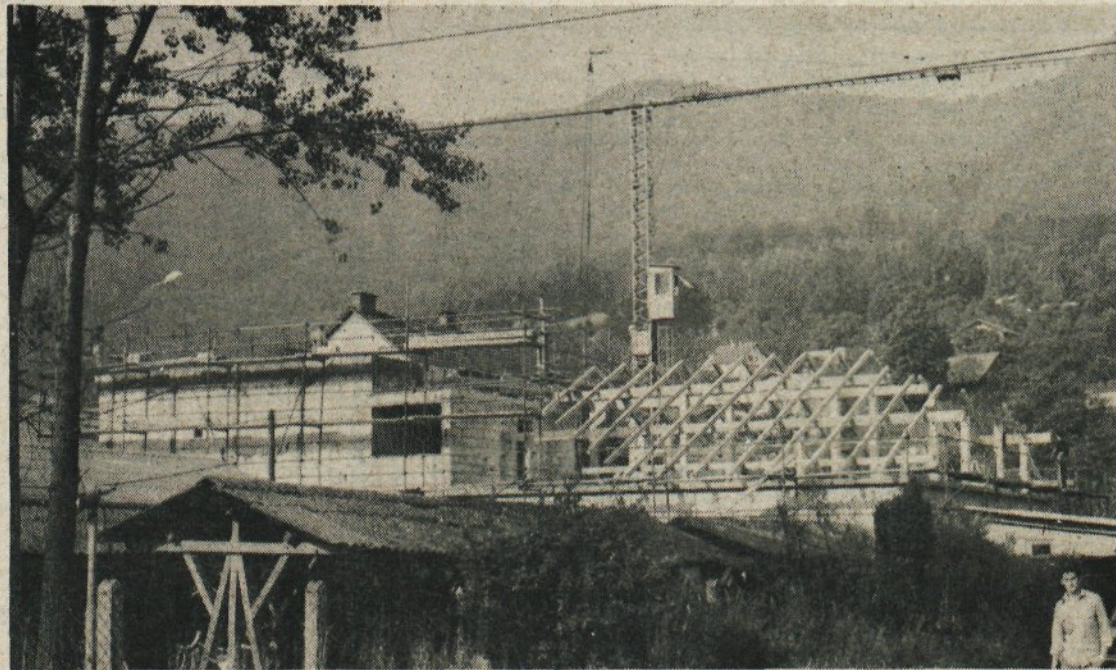
govore s predstavniki Republiške skupnosti za ceste, ki so že pripravili predlog za ureditev ceste. Za nas najboljša je predvidena varianta, saj ob najpopolnejši sanaciji in pred »vrnitev« ceste v prejšnje stanje stalo okrog 750 starih milijonov, morajo zagotoviti tisti, ki so ceste pristili za prevoz gradbenega materiala. Torej, naš IS se zavzema za popolno ureditev, ki pa bo stala okoli milijarde — 200 milijonov dinarjev, vendar se bo treba za razliko (450 milijonov) samoupravno poravnati.

Lahko trdimo, da je to spodobna vest. Krepi jo še dejstvo, da se izvršni svet intenzivno zanimali čimprejšnjo rekonstrukcijo in skuša zagotoviti, da se bodo pričela že v letošnji jeseni. Opa pa moramo, da v to rekonstrukcijo vključena obnova mostov.

Vsem želimo prijetne počitnice in na svidenje — do septembra. Ko izide naša naslednja številka.

UREDNIŠTVO

Naš časopis — Glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnik — Ureja uredniški odbor: Drago Debeljak, Franc Petelin (glavni in odgovorni urednik), Peter Petkovšek, Jože Sojer, Janez Pečar, Jakob Susman, Richard Beuerman, Andrej Kraševac, Ivan Žitko (tehnični urednik) — Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnik — Številka žiro računa: 50110-678-41016 — Telefonska številka uredništva 70-325 — Tisk: Tiskarna ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Po mnenju Sekretariata za informacije v IS SRS na podlagi 7. točke prvega odstavka 26. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316-72) je Naš časopis oproščen prometnega davka.

Pošta v Borovnici bo pomenila krajanom novo okence v svet